

BOLGARSKE ČETE SO ZAVZELE PO HUDIH BOJIH SKOPLJE.

ZAVEZNIŠKE BOJNE LADIJE SO OBSTRELJEVALE DEDEGAČ.

NEMCI SO VDRILI TUDI PRI VIŠEGRADU V SRBSKO OZEMLJE.

USODA SRBIJE JE ODVISNA OD ZAVEZNIKOV. — ANGLEŽI PREROKUJEJO, DA BO OD POTOVAL NEMŠKI CESAR POPRETEKU TREH TEDNOV V CARIGRAD. — SRBI SE NA VSEH OBTARH OBUPNO BRANIJO. — NEMCI BODO PRODIRALI OD VIŠEGRADA PROTI JUGU, BOLGARI PA PROTI SEVERU. — ZAVEZNIKI SE BAJE BAVIJO Z NAČRTOM, DA BIPREPELJALI SRBSKO ARMADO V ITALIJO. — NEMŠKI CESAR JE ODLIKOVAL BOLGARSKEGA KRALJA.

POROČILA ZAVEZNIKOV.

Izkrcavanje čet.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Vojno ministristvo je izdalo danes sledeče poročilo:

Zavezniški se še vedno izkrcavajo v solunskem pristanišču in prodirajo proti severu. Kakor kaže, se bo ekspedicijska polnoma posrečila. Francoske čete so že na nekaterih mestih prekoračile grško mejo in se pridružile Srbom.

Angleži.

London, Anglija, 23. oktobra. Angleško časopisje naznanja, da se nahaja Srbija v zelo slabem položaju. Vojaske strokovnjaki pravijo, da se prej ne more nesar započeti, dokler se natančno ne izve za smer grške politike.

Nekateri so mnenja, da bi bilo mogoče prisiliti Grško v vojno, drugi pa pravijo, da to ni mogoče, ker ima Anglija premalo upliva. Nekaj časopisov je pisal: Z Grško moramo lepo postopati. Če pravimo, da smo njeni prijatelji, moramo to tudi dejansko dokazati.

Ruska pomoč.

London, Anglija, 23. oktobra. Rumunsko časopisje poroča, da je rekel ruski general Visnolnikov pred par dnevi v nekem govoru med drugim tudi sledeče:

Prepričan sem, da mi bo najkasneje v dveh tednih mogoče izkrcati na bolgarskem ozemlju svoje čete.

Visnolnikov je generalni adjutant ruskega carja in se nahaja sedaj na poti v Srbijo.

Srbsko poročilo.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Brzjavka, ki jo je dobilo tukajšnje srbsko poslanstvo iz Niša, se glasi:

Po hudih bojih je zavzel sovražnik vas Rahana, nakar se je moralo naše levo krilo nekoliko umakniti. S tem nismo prav ničesar izgubili. Potolčki smo oddelek nemških čet, ki je prodiral proti Kraljevemu Selu.

Pri Vlasini se boji še vedno nadaljujejo.

V novih provincah je zavzel sovražnik Velico.

Na črti Strumnica-Krivlak se ni ničesar posebnega pripetilo.

Obstreljevanje Dedeagača.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Mornariško ministristvo je izdalo danes sledeče poročilo:

Oddelek zavezniškega brodogradništva je bombardiral 21. oktobra pristanišče Dedeagač. Povzročena škoda je precejšnja.

London, Anglija, 23. oktobra. 21. oktobra so obstreljevale naše in francoske bojne ladje bolgarsko obal. Razdejali smo več važnih utrd in dvoje skladišč.

Italijani.

Brindisi, Italija, 23. oktobra. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da se je obstreljevanja bolgarske obale udeležilo tudi italijansko brodogradništvo.

Stališče Grške.

Pariz, Francija, 23. oktobra. — Havas-agentura je dobila večeraj brzjavko, ki se glasi:

V Atenah je zavladalo precejšnje razburjenje. Vse časopisje zahteva od vlade, da naj pojasni svoje stališče. — Pomisliti je treba, — se glasi neki članek — da je Grška neodvisna država in da

mora v prvi vrsti skrbeti za svoje lastne interese. Srbija ne bo ničesar opravila, tudi če bi se ji mi pridružili. Avstrijske, nemške in bolgarske čete so že v Srbiji. Če bi hoteli res kaj doseči, bi morali poslati nesrečni deželni na pomoč najmanj 400.000 vojakov. To bi pa značilo pogin za nas. Grška že s tem veliko stori za Srbijo, če dovoljuje zaveznikom izkrcavanje vojaštva. Nobena druga država na svetu bi kaj takega ne dovolila.

Mi smo veliki prijatelji zaveznikov, toda naša dolžnost je, da skrbimo v prvi vrsti sami zase.

Potrjeno poročilo.

Niš, Srbija, 23. oktobra. — Poročilo, da so Bolgari zavzeli srbski mesti Kumanovo in Veles, je uradno potrjeno.

Turške divizije.

London, Anglija, 24. oktobra. Iz Aten poročajo, da so odšle bolgarske čete od Egejske obale proti severu. Čete je nadomestilo pet turških divizij, ki so prevzele obrambo bolgarske obale.

Francozi v Rabrovem.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Armadno vodstvo je izdalo danes sledeče bulletin:

21. oktobra se je vnela pri Rabrovem vroča bitka med našimi in bolgarskimi četami. Mesto, ki je oddaljeno 14 kilometrov od Strumnice, smo zavzeli. Naše izgube so malenkostne.

Izkrcanje v Porto Lagos.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Iz Aten poročajo, da so izkrcali zavezniški v Porto Lagos nekaj svojih čet.

Konzuli so odšli iz Dedeagača.

London, Anglija, 25. oktobra. Reuterjevi agenturi so sporočili iz Aten, da so vsi inozemski konzuli odšli iz bolgarskega pristanišča Dedeagač ter se podali v notranjost dežele.

Dementirana vest.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — Neka brzjavka naznanja, da je grška vlada odločno dementirala vest, da obstoji med Bolgarsko in Grško tajna pogodba.

Malovrjetna vest.

Genova, Italija, 24. oktobra. — Zavezniške vlade izdelujejo načrt, na kak način bi se dalo spraviti vso srbsko armado v Italijo, če bi se v Srbiji ne mogla več vzdržati. Italija je dala v ta namen na razpolago kakih osemdelež parnikov. Če bi se načrt posrečil, bi poslali polovico armade na italijansko, polovico pa na francosko fronto. Srbijo zamore rešiti samo intervencija Grške.

Ščuvanje proti Grški.

Rim, Italija, 24. oktobra. — Iz raznih nemških poročil je razvidno, da je grška vlada spravila na svoje stroške vse bolgarske rezerviste v Bolgarsko. — Grška vlada je zapovedala bivšemu ministrskemu predsedniku Venizelosu prekiniti vse zveze z zavezniki. Če tega v najkrajšem času ne stori, ga bodo izgnali iz Grške.

Opravičen strah.

London, Anglija, 24. oktobra. I. L. Garvin je priobčil v časopisu "Observer" dolgo poročilo, v katerem pravi med drugim tudi sledeče:

Sedaj je jasno, da bodo začeli Nemci že teku desetih dni izvažati vojni material preko Sofije v Carigrad. Najkasneje v treh tednih se bo peljal nemški cesar s posebnim vlakom z Dunaja v glavno mesto Turčije. Srbija bo uničena. Prišla je med dva mlinška kamna, ki jo bosta dodobra zmlela.

Nam preostajata samo dve stvari: ali naj se več ne umešavamo v balkanske države in naj pustimo Srbijo uničiti, ali naj pa pošljemo na Balkan veliko armado in rešimo Srbijo.

AVSTRIJSKO - NEMŠKO - BOLGARSKA POKOČILA.

Zavzetje Skoplja.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Poročilo, ki ga je izdalo vrhovno vodstvo nemške armade, se glasi:

Vzhodni od Lukavice je pognala armada generala Koevesa Srbe v beg. Armada generala Gallwitzja prodira pri Palanki in je zavzela južni breg reke Jasenice. Sovražnik ima strahovite izgube.

Donavo smo prekoračili pri Oršavi in zavzeli grič Slavo Bežijo. Armada bolgarskega generala Bonadijeva je zavzela severno-zapadno od Negotina zapadni breg reke Timok. — Skoplje je padlo. Na ostalih točkah se ni ničesar posebnega pripetilo.

Bolgarsko poročilo.

Sofija, Bolgarsko, 24. oktobra. — Iz glavnega stana bolgarske armade poročajo:

Naša armada je med Zajčarom in med Knjaževcem prekoračila reko Timok. Boji za mesto Knjaževac se še vedno nadaljujejo.

Po vročih bojih smo zavzeli mesto Skoplje. Na vsej ostali fronti zmagovito prodiramo.

Prepozno.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Nekaj tukajšnjih časopisov piše:

Zavezniški so prišli prepozno Srbiji na pomoč. Bolgarska razvija svojo armado v dolini reke Vardar; s tem bo preprečila, da se zavezniški ne bodo združili s Srbi. Bolgari so Srbom veliko bolj nevarni kakor pa Nemci in Avstrijci.

Dr. Stefan Steiner, vojni poročevalec "Lokal Anzeiger-a" piše, da so Srbi že začeli omagovati. Srbski vojaki imajo neizmeren strah pred nemško artilerijo. Srbi se na ta način umikajo kakor Rusi. Pri tem skrbijo najbolj za svojo artilerijo. Prav radi žrtvujejo par sto vojakov, samo da rešijo en top.

Wangenheim zbolel.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Baron pl. Wangenheim, nemški poslanik v Carigradu je nevarno zbolel. Če ne bo drugače, mu bo morala postaviti nemška vlada namestnika.

Boji pri Višegradu.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Nemško armadno vodstvo naznanja:

Nemške čete so prekoračile pri Višegradu Drino in pregnale sovražnika z višin, ki se nahajajo zapadno od mesta. Nemci so ujeli 600 srbskih vojakov in zaplenili precejšnjo množino vojnega materiala.

Bolgari so zavzeli Negotin. — Jugovzhodno od Pirota smo odbili vse srbske nasade.

Z zapadnih bojišč.

Brezuspešni naskoki.

Odbiti so bili nemški naskoki pri Givenchy ter francoski pri Souchez in okolici.

ARTILERIJSKI BOJI.

Zavezniški so obstreljevali Ostende in Noyon. Nemci so obstreljevali Verdun.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — V današnjem oficijelnem poročilu se glasi:

Francoze se je pognalo nazaj severozahodno od Soucheza; potem ko se jim je posrečilo prodreti v naše postojanke. Sovražnik je obstreljeval Ostende in Noyon, a brez uspeha.

Neki angleški dvokrilnik se je južno od St. Quentin izstrelilo iz zraka. Oba avijatika, ki sta bila v stroju, sta mrtva.

Obstreljevali smo angleško taborišče pri Abbeville ter trdnjavo Verdun.

Francosko poročilo.

Pariz, Francija, 24. oktobra. — V popoldanskem poročilu se glasi, da so skušali Nemci vprizoriti v soboto zvečer naskok na francoske postojanke v gozdu Givenchy in v okolici grča 140. V sled uspešnega francoskega artilerijskega ognja pa so bili prisiljeni umakniti se nazaj v svoje zakope. V zadnjih petih dneh so odbili Francozi na tem mestu osem nemških naskokov.

Artilerijski boji so kot prej zelo živahni ter jih je zaznamovali skoraj brez prestanka južno od reke Somme. Francoska artilerija je razdejala več sovražnih zakopov pri Tahure v Champagne.

V večernem poročilu se glasi, da ni poročati ničesar važnejšega.

Londonsko poročilo.

London, Anglija, 24. oktobra. Angleški vrhovni poveljnik poroča, da se je vršilo v zadnjih treh dnevih živahno artilerijsko obstreljevanje južno od La Bassée prekopu.

Izstrelilo se je iz zraka neki nemški aeroplan, in sicer iz višine 7000 črevijev.

Izgube pri zadnjem napadu Zepelinov.

Glasom poročil potnikov, ki so dospeli v New York s parnikom "St. Paul", so bile izgube ob priliki zadnjega napada Zeppelinov na London, dne 13. oktobra velike večje kot se je oficijelno poročalo. V resnici je bilo baže ubitih 300 oseb, veliko večje število pa ranjenih.

Bombe so baje v cestnem tlaku povzročile velike luknje in kamnenje, ki se je dvignilo v zrak, je pobilo šipe na vseh v bližini nahajajočih se poslopjih. Kjerkoli je padla bomba, je izginila cestna kara v šest do osem črevijev globokem kraterju.

Panika pa ni izbruhnila nikjer, niti v Gaiety gledališču, kjer so padle bombe prav pred vhomom.

V celotni so vprizorili Zeppelinov v isti noči tri napade. Krog polnoči so poleteli preko Croyton in liki arzenali. Ta polet se je iz Woolwich, kjer se nahajajo večvršilo najbrž v svrhu rekonisciranja. Zeppelinov so se pojavili nato v noči naslednjega četrtega.

Pregnalo pa se jih je, ko so se bili 20 milj od Londona.

Odlikovanje.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Cesar Viljem je podelil bolgarskemu kralju Ferdinandu železni križec prvega in drugega razreda.

Vojni procesi.

Sofija, Bolgarsko, 23. oktobra. — Pred bolgarskim vojnim sodiščem se je moral zagovarjati vodja agrarne stranke, Stambulovski, ker je uvedel v Bolgarski veliko antimitaristično propagando. — Sodišče ga je obsodilo na do smrti. — Obsojena sta bila tudi njegova dva tovariša Karanov in Torskov.

Z iztočnih bojišč.

Nemci naskočili Ilusk.

Ujeli so kakih 3000 mož ter zaplenili deset strojnih pušk. Pozicije pred Dvinskom.

BOJI PRI SOMESTU.

Ruske izkrcalne čete v Somestu so se umaknile nazaj na ladje. Uspehi Linsingena.

Berlin, Nemčija, 24. oktobra. — Današnje oficijelno poročilo glede operacij v Rusiji se glasi:

Ruske izkrcalne čete pri Somestu so se umaknile nazaj na ladje, ko so jih naskočili nemške čete.

Severozapadno od Dvinska smo vrgli Ruse iz njihovih postojank pri Schlossbergu. Rusi so imeli pri tem velike izgube.

Zavzeli smo Ilusk z naskokom, ujeli 18 častnikov in 2940 mož ter tudi zaplenili deset strojnih pušk in enega metalca min.

Armadna skupina princ Leopold Bavarski. Poročati ni ničesar novega.

Armadna skupina generala Linsingena. — Odbili smo vse ruske naskoke južno od jezera Novogonovskoje. Ujeli smo pri tem dva častnika in 300 mož.

Zavzeli smo ruske postojanke pri Komarovu ter ujeli tri častnike in 458 mož.

Rusko poročilo.

Petrograd, Rusija, 24. okt. — Oficijelno se poroča, da so ruske izkrcalne čete pri Domeneze, pri vohu v zaliv Rize, premagale nemške čete ter ujele veliko Nemcev. Izkrcanje čet je del akcij, katere vprizarja rusko brodogradništvo v Iztočnem morju.

Ruski obstreljujejo severno obal Kurlandije.

Berlin, Nemčija, 23. oktobra. — Danes je bilo izdano tukaj uradno poročilo, da so se pojavile ruske bojne ladje na severni obali Kurlandije ter obstreljevale pristanišče Petragge, Domesnes in Jipkin.

Dunajsko poročilo.

V nedeljskem dunajskem poročilu se glasi, da vlada v iztočni Galiciji mir. V bližini Novo Aleksinec so nadaljevali Rusi z naskoki. V sled pritiska prevelike sile smo pomaknili na fronti petih kilometrov svoje postojanke nazaj, in sicer za tisoč korakov. Vsi naskoki Rusov proti tem novim postojankam so ostali brez uspešnosti. V sled križnega ognja naših baterij se je ustavilo ruski naskok proti naši fronti iztočno od Zaloeze.

Boji ob reki Styr so postali bolj močni. S pomočjo velikih sil so potisnili Rusi klim v nemško in avstrijsko fronto zapadno od Cartorysk. Večera smo pričeli s protinaskoki ter vrgli sovražnika nazaj v treh smereh.

Poskusi Rusov, da razkrope potom naskokov severozapadno od Cartoryska naše sile, so se izjalovili v sled silnega odpora nemških čet. Južno od Kolki stoječe čete generala Herbersteina so naskočile iz njih zakopov ter pognale sovražnika v beg.

V bojih med Kormin in Styr, ki še niso končani, smo ujeli od 18. oktobra naprej 15 ruskih častnikov in 3600 mož ter zaplenili en top in osem strojnih pušk.

Sovražnika je na različnih mestih napadel naša četa, ki operirajo na Litvinskem in na nekaterih mestih se mu je posrečilo prodreti v naše postojanke. Konečno se je pa vse te naskoke odbilo.

Pomanjkanje jo je gnalo v smrt.

Philadelphia, Pa., 24. okt. — Miss Jennie Albert si je končala danes življenje s strupom, ker ni mogla z denarjem podpirati svoje sorodnike v Kijevu, ki baje trpe veliko pomanjkanje. Pred par dnevi je došla od matere pismo, v kateri ji slika slednja veliko bedo, v kateri se nahaja. Od onega dne je bila deklica zelo potrta.

Z italijanskih front.

Gorica baje padla?

V oficijelnem italijanskem poročilu se ne ve ničesar o zavzetju mesta Gorice.

NEPOTRJEJNE VESTI.

Italijani poročajo, da so pričeli na vseh frontah z veliko ofenzivo.

Rim, Italija, 24. oktobra. — Poroča se, da so zavzeli Italijani Gorico, ki tvori ključ k fronti ob Soči in da so sploh uspehi Italijanov veliko večji kot se navaja v italijanskih oficijelnih poročilih. Vojno ministristvo baje noče spraviti v javnost vesti o uspehih Italijanov, dokler se novozavzetih pozicij ne utrdi in dokler ne bo zmagaja trajna. (Italijani se namreč boje, da bi se jim pozicij zopet ne vzelo, kar se bo najbrž tudi zgodilo. Raditega taka previdnost je objavljanju poročil o zmajah).

V današnjem oficijelnem poročilu se niti z besedico ne omenja padca mesta Gorice ter se govori le o zelo težkih bojih v tamošnji okolici, v katerih so bili Italijani zmagovalci. Italijani so baje zavzeli zakope na Sabotinu v gorškem okraju ter poročajo tudi o drugih uspehih. Nadalje se glasi, da so ujeli na tej fronti v enem dnevu 1000 Avstrijcev.

Nedeljsko poročilo. — Italijani naskakujejo. Rim, Italija, 24. oktobra. — V večeraj zvečer objavljenem oficijelnem poročilu se glasi, da se razvijajo na celi fronti srečno pričetka ofenziva, s katero se je pričelo v Trentinu.

Na fronti ob Soči so pričeli Italijani po mogočnih artilerijskih pripravah z naskokom ter zavzeli pozicije v okrožju Krna ter v sektorju pri Tolminu. Istotako so zavzeli neko postojanko severno od Gorice.

Videm, Italija, 23. oktobra. — Tukaj se poroča, da je po mnenju italijanskega generalnega štaba sedaj končana prva faza, prvi del vojne med Italijo in Avstrijo. Zagotavlja se, da so hoteli Italijani dosedaj le preprečiti Avstrijcem (1), da bi ne vpadli v italijansko ozemlje (2) ter so v ta namen zasidli par strateško važnih postojank. Druga faza vojne se bo sedaj pričela.

Nadalje se zatrjuje, da so ujeli dosedaj Italijani 25.000 mož ter postavili izven boja nekako 100.000 mož. Izgube Italijanov na mrtvih, ranjenih in pogrešanih se ceni na 45.000 mož.

Njegovi pristaši se drug za drugim udajajo zmagoslavnim Carranzovim četam.

Mexico City, Mehika, 24. okt. — General Carlos de la Pena je poslal danes semkaj delegata s poudarbo, glasom katere se hočejo pristaši Ville v Queretaru udati s svojim poveljnikom vred. Pena je prepričan, da bi bil sedaj, potem ko so Združene države priznale Carranza, boj proti Carranzistom brezuspešen ter obenem nepatriotičen. Semkaj je dospelo nad 230 častnikov, med njimi nekaj generalov, katerim se je dovolilo amnestijo. Pridružili se bodo sedaj gotovo Carranzistom.

Japonski nadomestilski poslanik ter tudi kitajski sta danes objavila, da se bosta njih vladi v mehiškem vprašanju pridružili odločbi Združenih držav.

Administracija Carranza ne misli za sedaj na to, da bi najela posojilo v inozemstvu. Tozadevno poročilo je objavil danes poslušajoči finančni minister Nieto. Nadalje je sporočil, da se je ugotovilo 62 odstotkov carinskih dohodkov, da se pokrije obstoječa inozemska posojila.

Villa zapuščen.

Njegovi pristaši se drug za drugim udajajo zmagoslavnim Carranzovim četam.

Mexico City, Mehika, 24. okt. — General Carlos de la Pena je poslal danes semkaj delegata s poudarbo, glasom katere se hočejo pristaši Ville v Queretaru udati s svojim poveljnikom vred. Pena je prepričan, da bi bil sedaj, potem ko so Združene države priznale Carranza, boj proti Carranzistom brezuspešen ter obenem nepatriotičen. Semkaj je dospelo nad 230 častnikov, med njimi nekaj generalov, katerim se je dovolilo amnestijo. Pridružili se bodo sedaj gotovo Carranzistom.

Japonski nadomestilski poslanik ter tudi kitajski sta danes objavila, da se bosta njih vladi v mehiškem vprašanju pridružili odločbi Združenih držav.

Administracija Carranza ne misli za sedaj na to, da bi najela posojilo v inozemstvu. Tozadevno poročilo je objavil danes poslušajoči finančni minister Nieto. Nadalje je sporočil, da se je ugotovilo 62 odstotkov carinskih dohodkov, da se pokrije obstoječa inozemska posojila.

Prepovedane demonstracije. V Berlinu je prepovedala vlada demonstracije vsake vrste.

Torpedirana križarka.

Neki angleški podmorski čoln je potopil nemško križarko "Prinz Adalbert" razreda.

Petrograd, Rusija, 24. oktobra. Danes je bilo izdano sledeče oficijelno poročilo:

Neki angleški podmorski čoln je v bližini Libave potopil nemško križarko "Prinz Adalbert" razreda.

Od tega razreda sta obstajali prvotno dve oklopni križarki. Prva je bila "Friedrich Karl", ki je novembra meseca zadela na mino ter se potopila s 357 možmi na krovu. Druga križarka tega razreda je "Prinz Adalbert", 9050 ton ter posadko 557 mož. Slednja je bila zgrajena leta 1903 v Kielu.

Stockholm, Švedska, 24. oktobra. — List "Dagens Nyheter" poroča, da je pričakovati prihod neke nemško-mornariške spremeljevalne ladje v severnem Iztočnem morju, ki bo spremljala nemške parnike iz švedskih pristanišč proti domu. V teh pristaniščih je nastavljenih najmanj 40 parnikov.

Zadel na mino.

London, Anglija, 24. oktobra. Neka Reuterjeva brzjavka v Wisby, Švedska, poroča, da je švedski parnik "Rumina" 1485 ton, zadel v bližini Granton-svetilnika na mino, vsled česar je bila ladja razklana na dva dela. — Spretni del se je takoj potopil.

Parnik "Rumina" je imel na krovu stavlinski les ter je bil namenjen v London. Nemci so ga zajeli ter ga hoteli prevesti v Libavo. Šest mož

Boji ob italijanski fronti.

"Neue Freie Presse" piše: Italijanski napadi proti Dobrobski planoti, ki je po avtetičnem junaštvu naših neprimerljivo vrlih čet postala slavna, so nekaj časa postali redkejši; šele proti koncu minulega tedna so ondi zaplenili živahniji italijanski napadi, med katerimi je bil tudi naperjen proti že tolikokrat s slavo imenovanemu Brdo Griže in proti severopadni fronti te planote. Enaki brezuspešni napadi, ki so kakor prejšnji dan opetovano dovedli do bojev iz bližine, so se ondi ponavljali tudi v nedeljo in se je ob tej priliki poročalo, da so Italijani mognokratno poskušali, da bi se z "metodičnim delom" približali avstr. brambnim črtam.

Metodično delo se navadno imenuje tisti način, ki je bil doslej običajen v trdnjavijski vojni, to se pravi, da so se vodile napadalne čete proti sovražnim prednim postojankam, ne da bi se izpostavljale vidu in s tem ognju sovražnika, potem izkopanih jarkov, takimenoenovanih "sap" ali prekopov, v zvezi s prekopi je večina le roj iz prekopa proti sovražniku. V sedanjih vojni smo že opetovano opazovali ta mučni in dolgotrajni napadalni način tudi v poljski vojni, posebno na zapadu; da, večkrat sta celo obe vojni stranki delali na ta način. Kakor se zdi, se hočejo sedaj tudi Italijani poslužiti tega načina, vendar utegnejo ti poizkusi vsled večinoma krševitega in skalnatega sveta z deti ob znatne težave.

Italijani so opetovano, in sicer vedno brezuspešno, napadali naše postojanke vzhodno od Polazza in pri Sv. Martinu. Kot posebno važno dejstvo pa je treba v tem odseku naglasiti neizmerno uspešen artilerijski ogenj, ki so ga naše težke baterije otvorile proti južnemu krilu italijanskih postojank, kakor omenja naše bojno poročilo.

Posebno ljuti pa so bili v zadnjem času italijanski napadi proti naši predmostni postojanki pri Tolmini na zapadnem bregu Soče, bodisi, da so si hoteli ondi v resnici priboriti prodor proti Skofji Loki oziroma Radovljici (Ljubljanski prelaz), bodisi, da so nastopali tudi le demonstrativno, da bi na drugem mestu izvedli nov odločilni napad, ki ga je Cadorna že pred daljšim časom napovedal.

Vrsto izvanredno krepkih napadov so podvzeli Italijani proti našim postojankam severno od Sela, približno 6000 korakov južno od tolminske cerkve, in proti soškemu mostu, 2000 korakov zapadno od Tolmina (proti mostu ponoči); kakor vedno sta se tudi ta dva napada ob težkih izgubah za sovražnika izjalovila.

Ti napadi so se nadaljevali, pa vedno je našim četam uspelo, da so jih odbile, kar je tem višje ceniti, ker stoji Italijani na znatno prevladujočih obsejnih višinah na Kolovratovem hrbtu (do 900 m višine).

Ob tej priliki bodi opomnjen, na kako nedostojen način sestavlja zadnji čas italijanski generalni štab svoja bojna poročila: Ker se očitno sramujejo, da bi vedno navajali ena in ista imena, so za izpremembo enkrat poročali, da so dosegli "krasen" uspeh s tem, da so "z božjo pomočjo" (sedaj so naenkrat postali pobožni) zasedli važno postojanko zapadno od Poljan; Poljane pa leže nastran roba Dobrobske planote in ves svet je moral torej misliti, da smo izgubili naše postojanke na planoti, dokler nas ni naša komunikacija počela, da so se bersagliji zopet zamenjali zaleteli proti Griže brdu, ki leži 5000 korakov pred Poljanami proč od planotnega roba.

V isto vrsto tendenciozno nerazumni podatkov spada pa tudi poročilo, da je avstr. artilerija na Monte Panarotta, severno od Levica, brezuspešno poizkušala pregnati Italijane iz njihovih postojank ob potoku Maso. Zopet hočejo vzbuditi mnenje, da so prodriže v dosežnost topov pri Levici; računali so na to, da njihovi čitatelji nimajo specialnih zemljevidov in šestih, kajti z le temi se žal dožene, da leži hudoourni Maso, ki se že 2 kilometra vzhodno od Novega grada izteka v Breno, dobrih 14 km vzhodno od Panarotte. Potem takem radi verjamejo dobrih Italijanom, da jih naši, sicer tako točni topničarji niso zadeli — ker tje kaj niti streljati niso mogli!

Za vsebino oglašev ni odgovor na ne predmetno ne upravičeno

Z bojišča.

Pred kratkim sta dobile dve patrولي, ki sta šteli vsaka po tri moštvo, pod poveljstvom desetnika Rudolfa Fellerja in poddesetnika Ludvika Lipota nalog, da napadejo močno sovražno patrolo alpincev, ki se je bila vgnezdila na Hochweissteinu (Monte Paralba), ter jo vržeta proti jugu.

Italijani so imeli jako močno, dobro krito postojanko; ogenj cele stotnje in dveh strojnih pušk ni niti najmanj izdal proti sovražniku.

Obema patrolinoma poveljnikoma se ni mogel podati podrobno načrt, kako naj preženeta sovražnika, ker je bilo vse odvisno od njune smelosti in zaničevanja smrti. Ko sta se med seboj posvetovala, sta vzela prostovoljno moštvo, vrvi, ročne granate in odri nila na pot.

Kakor je bilo dogovorjeno, je šel Lipot v fronti proti sovražniku ter je potegnil nase njegov dobro merjeni ogenj. Kljub temu, da so bili zadeti vsi trije njegovi možje, ni popustil, marveč je le še bolj streljal.

Fellerer se je medtem s svojo patrolo s pomočjo vrvi sprazil skozi težko dostopne kamine na zelo izpostavljeno skalno škribino. Tam se je pa prepračil, da s tega mesta nima prostega strela na nižje stoječo sovražno patrolo. Hitro odločen se je spustil po vrvi čez pečino nad prepad in tako, prosto v zraku je z ročnimi granatami bom bardiral obupno se borečega sovražnika. Medtem so njegovi trije možje ležali z namerjeno puško in podirali tiste Italijane, ki so skušali ubežati. Posrečilo se je sovražno patrolo, ki se je skrajno hrabro obnašala, uničiti do zadnjega ga moža, predno je imela čas, da bi napad naznanila v ozadje.

Ravno ta okolnost, da sovražnik ni vedel, da je Hochweisstein zopet izgubljen, je bila velikega pomena. Kmalu nato sta namreč jeli prodirati k napadu proti Bladnerskemu sedlu dve sovražni stotniji. Naš protinapad čez Hochweisstein je vrzel Italijane v globotino, o čemer so na svojem begu utrpeli zelo znatne izgube. Sovražnik bil bil ta napad gotovo opustil, ako bi bil vedel, da v levem boku ni več zavarovan. Tako je bil ta naš uspeh skoro edino le zaslug naših dveh patrolskih poveljnikov.

Sv. Mihael.

Končno je bilo tudi nam dano spoprijeti se z Italijanom.

Stali smo kot rezerva blizu Dobrobske planote, za katero so se v zadnjih tednih vršili tako vroči boji, in čakali prilike, da bi mogli tudi mi poseči v boj. Končno smo bili alarmirani z istočasnim poveljem, da takoj odromimo v osprejde.

"Ponoči izvedemo protinapad na goro Sv. Mihaela", nam je krakro rekla bataljonski poveljnik, ko smo v večernem mraku dospeli na planoto.

To višino je bila čez dan naša potoha, vsled neodoljivega ognja iz najtežjih topov, izpraznila, na kar so jo zasedli Italijani.

Pa le kratko je imelo biti njihovo veselje nad to posestjo, ki so jo s tolikimi žrtvami odkupili.

V varstvu teme, mnogokrat brez poti in steze, smo se pomikali proti nič hudega slutecemu sovražniku; razvrstili smo se v skupino in kratko nato se je oglašilo povelje: "Naprej!" Še v temi je naša nevdružna prodirajoča strelska veriga podrla sovražne straže in malo minut pozneje se je polastila tudi kakih sto metrov zadaj ležeče sovražne predpostojanke. Od tu se je v jutranjem svitu videl naš cilj; komaj tisoč korakov oddaljeni Sv. Mihael.

Brez prestanka, izkoriščajoč zmerno iz prednje postojanke bežečega sovražnika, je šel napad naprej. Italijani so streljali kakor blazni, toda previsoko! Brez strela so dosegli naši, potiskajoč se med grmovjem in skalovjem, do sovražne žične ovire, in šele tukaj je del naših strelcev otvoril ogenj na manj nego 200 korakov razdalje. Drugi deli so se kriti pomaknili na levo in desno in prijeli sovražnika od obeh strani. Od treh strani in iz neposredni bližine je sedaj obdeloval Italijane naš potočni ogenj in vrhu tega je izredno točno posegla vmes tudi naša artilerija. Zopet je prešlo nekaj minut in že naskočijo naši vrvi ljudje s krasnim članom sovražno postojanko od vseh strani!

Izprva je bilo na sovražni strani divje streljanje, ki se je pa sedaj izpremenilo v divji beg. Raztrgan trop je pometal proč orožje in opremo in skušal ubežati. Dosegle so ga naše krogle. Mnogi so pa hoteli proti nam z dvignjenimi rokami in se udali s klicem "Abasso Italia!" — Dol Italija! Nekateri izmed njih, med njimi tudi dva častnika, so najprej dvignili roke, nato pa iznova streljali. Naši vojaki so jih brez usmiljenja pobili.

Tako smo stali ob solnčnem vzhodu zopet na gori Sv. Mihaela. Nad 100 ujetnikov, med njimi več častnikov, dve strojni puški in nepregeden plen pušk in municije smo osvojili. Nad 300 mrtvih in težko ranjenih sovražnikov je pokrivalo bojišče, dočim so bile naše izgube, v nasprotju s sovražniki in velikostjo uspeha le neznatne.

Tako je bil Sv. Mihael zopet osvojen!

Artilerijski dvoboj.

Prekrasno jutro, prvo, ki sem je doživel v svojem enomesečnem bivanju na bojnem polju. Zdelo se mi je to jutro podobno onim, ko sem se brezskrbno hodil po Močilniku, zatopljen v krasoto narave, ki je v svoji neskončni dobrotljivosti obdaril človeka s tako krasno naravo. Taki in enaki spomini so za človeka, ki se je na bojnem polju že kar udomačil, hujši nego smrt od sovražne krogle.

Radi sovražne premoči smo morali menjati naše postojanke. Izbrali smo si prostor, ki se nam je zdel po svoji naravi legi kakor izbran za naše havbice. Začeli letnih dnevi, ko se prevleče neletnih dnevi, ko se prevleče nebo s temnimi oblaki, iz katerih švigajo bliski, ki jim sledi grmenje in temu toča, ki potolče ponosno proti nebu kipeče zlato na polju, tako smo bili tudi mi naenkrat obdani od oblaka dima, ki je nastal vsled hitrega streljanja, in svinčena toča granat in šrapnel, ki se je vspala iz naših havbice.

Je neusmiljen razsajala med vojski sovražnih čet. Govorilo se ni nič zamerja so se dajala samo z rokami. Vsak izmed nas je delal z naporom vseh sil, da nas je obiljal pot, kajti vsi smo vedeli, da je izid današnje ljute bitke odvisen skoraj samo od naših havbice.

Skoraj celo jutro je trajalo grmenje topov, ne da bi bili sovražniki izsledili naše postojanke. — Sovražne granate in šrapnele smo videli padati kilometer v stran. Bili smo prepričani, na das ne izsledijo; v tej misli nas je zlasti utrdilo dejstvo, da se je sovražni ogenj vedno bolj oddaljeval od nas, mesto da bi se nam bližal. Toda naenkrat zaslišimo tik za našimi hrbti strašen pok: udarila in razletela se je sovražna granata. Tej je sledila druga, tretja itd. Ker je po prvi trajalo celih pet minut, preden je priletela druga, smo že mislili, da so sovražniki samo slučajno namerili semkaj. A ko je priletela druga granata in so jim čimdalje hitreje sledile nadaljne, smo uvideli, da so nas izsledili.

Sovražnik je dobro meril: razen treh prvih so vse naslednje eksplodirale v naši neposredni bližini. Sto korakov v stran smo imeli spravljene konje. Človek bi mislil, da se bodo vsled strašnega, neprestanega pokanja iztrgali in razleteli na vse strani. A tako so že ravjeni bojnega hruma, da se niti ne ganejo, pa naj še tako grme naši in sovražni topovi v njihovi neposredni bližini. Seveda so taki le konji, ki so že dalj časa na bojišču.

Naprej so padale sovražne krogle za nami, potem so udrjale v prostor med baterijo in konji in padale tudi sredi med konje. Pretresljiv je bil pogled na težko ranjene konje, ki so se borili s smrtjo: težko so hropili, iz gobca in nosnice jim je pritekla kri, pogledi so se užigali in ugašali, udje so se za trenutek zganili in zopet obstali — vse to je pričalo, da smrt ni daleč. Hotel sem jim skrajšati strašno trpljenje — bili so trije — ter jim iz revolverja poslati odrešilno kroglo. Toda tisti trenutek so začele granate in šrapneli padati naravnost med nas, da sem pustil konje in mislil na drugo. Kakor bi kdo s palico sunil v sršeno gnezdo in bi se vanj zakadili vsi sršeni naenkrat,

tako smo sedaj tudi mi začeli delati s podvojeno silo. Kar zdvijala smo. Grmenje naših topov, raztrgan trop je pometal proč orožje in opremo in skušal ubežati. Dosegle so ga naše krogle. Mnogi so pa hoteli proti nam z dvignjenimi rokami in se udali s klicem "Abasso Italia!" — Dol Italija! Nekateri izmed njih, med njimi tudi dva častnika, so najprej dvignili roke, nato pa iznova streljali. Naši vojaki so jih brez usmiljenja pobili.

Po celem telesu sem čutil mrzel pot in nemo sem gledal, kako je tu pa tam udarila granata v gručo moštva, ki ga je močni pritisk granate razmetal na vse strani. Vsenakrog so ležali smrtno ranjeni; slisali sem njihove miledi vdihe, videl njihove umirajoče poglede. Njihova kri se je mešala z deževnico in jo popolnoma pordečila — vsepovsod sama kri, sama kri. Vedel sem, da se vsak hip lahko tudi moja kri zmeša s krvjo ostalih, toda vse to me ni napravilo obupanega ali prestrašnega, marveč sem le popolnoma otopel. Ko sem preje večjih bral opise bojnih prizorov, sem ves trepetal in sočustvoval z žrtvami; toda če se človek sam udeležuje boja, postane popolnoma nesposoben za kakršenkoli človeškobaj občutek.

Polagoma sem izgubil ves razum in nisem mogel več trezno misliti. Ko sem se ozrl po bojnih tovariših, se mi je zdelo, da se sam zver, nahajam med divjim zvermi, še vedno žejnimi krvi. da si se jim iz gobcev kadri prebilo zaužite krvi bogatega plena. V obeh vsakogar sem bral, da ne misli na smrt, marveč samo na to, da bi se prelo čim več sovražnikovih krvi. In ta strašni prizor je trajal dolgo, dolgo, celo večnost. Če se sedaj spomnim na to borbo, zatrepam kakor je za trepetalo srce ubogih staršev, ko so nenadoma zvedeli, da jim je padel edini sin, njihova edina nada za stara leta.

Granatam so sledili šrapneli. Sicer je učinek teh veliko večji, če ne eksplodirajo previsoko, a moralni učinek granat je močnejši. Šrapneli nam niso povzročili veliko škode. Potem so se začele menjavati granate in šrapneli, in divja godba se je nadaljevala.

Poveljnik naših baterij je začel resno misliti, da bi menjali postojanke, a dokler ne pride povelje, tega ni moglo storiti. In povelja ni bilo, ker je opazovalec javil, da naše granate in šrapneli strašno obdelujejo sovražno artilerijo, ki je na tem, da menja svoje postojanke. In še z večjo hitrostjo in navdušenostjo smo začeli streljati. Res pravi artilerijski dvoboj. Velicestno divjih strahot takega dvoboja ne more opisati nobeno pero.

Končno je sovražni ogenj ponehal. Takoj smo vedeli, kaj to pomeni. In res je opazovalec javil, da so uničene tri ruske baterije, katerih ostanki se hitro umikajo. Bili smo zmagovalci. Pet minut na to smo tudi mi prenehali z ognjem. Šele sedaj smo zopet postali ljudje in se zavedli človeških dolžnosti: pomagali smo ranjenecem, kolikor je bilo mogoče.

Tudi mene je ranil drobce granate, ki se je razletela v neposredni bližini, na čelu. Rano sem si bil sam obvezal in je sedaj že zaceljena. Brazgotina nad desnim očesom pa me bo vedno spominjala na dan, kakršnega ne bom, tako upam, nikdar več doživel.

Frane Jerina.

Vojak.

Marš je bil neizmeren. Zjutraj smo stali že par ur na močvirni nji. Ko si se prestopil, je pljusnila umazana voda kvišku. Burja je pihala, da so nam premrli vsi udje. Končno, proti 10. uri smo nastopili nazaj. In potem je šlo dalje po neizmerni planjavi. Ceste so bile blatne in izvožene. Vojaki so nekaj časa izbirali, kam bi stopili. Pa povsod ista zemlja brez temelja. Vdali so se v usodo in korakali gazeč blato do kolena. Z neba je lahko prišlo. Semintja je potegnala burja z velikim sunkom, megle se je zgostila v debele kaplje, dež se je vli v curkih na nas. Obleža se je že napojila mokrote, postala je težja in ovirala korake.

Ali ne pridemo kmalu do cilja? — so jeli vsi povprek poročevati in godrnjati. — Pot je brez konca. Še utopili se bomo v njej. — Sredi poto je občital v blatu težak voz. Vojaki so se trudili okoli nje, konji so se na-

penjali, pa ni šlo dalje. Par korakov dalje se je ponavljala isti prizor. Prosta pot je bila ovirana, kolona se je jela trgati. Mlad človek je prišel in jel vpti nad moštvo. — Prijatelj, le po počasi, — ga je zavrnil mlad stotnik, ki je od zadaj prijel pogledat, zakaj ne gre naprej.

Ali ne vidiš, da ljudje ne morejo naprej? Poleg tega premisli, kaj so prestali v pravkar minulih dneh ti ljudje. Čudno je le to, da jih polovica ne obleži na tej mučilnici.

Dobro si povedal, Sočnik, — sem mu rekel in segel v roko. — Misliš, da si že v Gradeu ali celo v Ljubljani. Saj je vendar šele nekaj dni po Grodeku, ko si jo skupil. In sedaj si zopet tukaj, kakor bi padel z neba.

Prijazno se je nasmešnil in rekel: — Kdo bi se menil za take malenkosti. V par dneh bo zopet dobro. Če se pa ne bi odpravil pridružil, ko ste mimo, kdaj vas zopet najdem? Do... bi mi bilo daleč od vas. Tako rad poslušam pesem: Tak, tak, tak, ki jo pojo moje mašine.

Pred par dnevi je ta pesem tudi meni zelo ugajala. Bili so nam že precej blizu vratu. Dobro si jih kosil.

Pri Glini, lepem gradu tam neke blizu Grodeka, so nam bili kocki precej blizu za petami. En naš bataljon je imel kriti umikane trenca in čet. Pa so slabo naleteli. Zaropotalo in zazvižgalo je po zraku, kakor bi se bil dvignil silen vihar, od strani so zakopotale strojne puške, in silni napad se je sesedel. Ko smo korakali čez veliko močvirje, smo slišali le še sem in tja kak strel. Kozaki so izkusili na lastni koži, da jim tukaj delo ne počene v klasje, in se jo odkurili nazaj.

Čez par tednov smo bili zopet na maršu. Na potu proti Veliki doljini. Opoldne smo počivali na močvirni njivi. Prad odhodom nas je zbral polkovnik okoli sebe. Častniki so si skrivnostno šepetali: — Danes bo prvo odlikovanje. — In v resnici! Po kratkem nagovoru, v katerem je imenoval tri imena: Gologoro, Grodek in Glini, je polkovnik pripeljal prijatelje Sočnika na junaške prsi vojski zaslužni križec. Ni ga bilo med nami, ki mu ne bi bil od srca privoščil odlikovanja. Vsi smo vedeli, da ga je dobil vojak.

Takrat sem se zamislil v dneve, ko smo se peljali na bojišče. Slavnostno razpoloženje je vladalo vsepovsodi. Bilo je, kakor bi se peljal na slavnostno pirovanje in ne na skrivnostni ples z belo ženo.

Ljudske množice so nas pozdravljale v burnem navdušenju in nas obsipavale s cvetjem in venci. — Bil je en sam slavnostni izpred od domovine do bojišča. Marsikdo je stopil med veselo in lepo družbo, ki ni štedila s priznanjem. Mlad častnik je sedel mirno in skromno na svojem mestu, kakor da zanj vsega tega ne bi bilo. Le eno pot je imel na vsaki večji postaji: do voza, kjer je bilo moštvo strojnih pušk. Že tedaj je bila vsem sodba gotova: To je vojak. In nisem se motil...

In ko sva tisti dan jezdila po blatni cesti, mi je zopet prišla v misel sodba izza preteklih dni.

Meni se zdi, da si vendar prezagod nazaj prišel, — sem zopet prekinil molk. — V tem blatu, ki bomo po njem brodili v prihodnjih dneh, se ti bo rana še ognojila in potem boš šel za dlje časa.

Malo mi brenči po glavi in ob strani malo skedi. Hujšega ne bo, — se je talažil.

Pri Grodeku je bil med nečestvilnimi drugimi tudi on med zamanzovanimi. Strojne puške so bile postavljene na ugodnem kraju, da so obvladovale važne sovražniške pozicije. Zato jih je jela obdelovati ruska artilerija. — Uro za uro so padale spredaj, zadaj, na levo, na desno težke granate na tisti kraj, da se je zemlja stresala v temeljih. In prigrmela je ena, se zarila globoko v zemljo pod strojnimi puškami. — eksplodirala in raznesla vse na vse štiri vetrove. Druge nesreče ni bilo, kakor da so bili vsi omamljeni in so le polagoma prišli zopet do sapa. Le poveljnik je do bil po glavi več brazgotin. Pa kjer je ena nesreča, se ji pridruži še druga. Kmalu nato ga je onomnila tudi krogla na istem mestu, da ni neranjiv. Pa vojak ni zapustil svojega mesta, dokler se ni unesel bojni vihar. Šele te-

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvaniji.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 25, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 289, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIKI:

Dr. MARTIN IVEC, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVANSNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7113 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Dawson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 114, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Iz urada postaje št. 16 v Willock, Pa.

Na redni mesečni seji dne 3. oktobra 1915 smo sprejeli člani postaje št. 16 v Willock, Pa., po priporočilu gl. tajnika predlog (iz seje 12.—16. julija 1915) in sklenili sledeče:

Členu XII. točka prva teh pravil (ako ima kandidat(inja) vse listine v redu, se sprejme pri prvi ali tretji seji v I. razred I. in II. oddelek, plača po en dolar vstopnine in asegment za tekoči mesec) naj se prida oziroma naj se izpremeni: — Ako plača kandidat(inja) en dolar, je upravičen(a) do bolniške podpore šele devetdeset dni po sprejemu v društvo; do smrtnine naj bi bil(a) upravičen(a), kakor določa v pravilih člen XV., točka 8.

Ta predlog priporočamo, da bi člani glasovali zanj, ker smo prepričani, da bi s tem veliko pripomogli za napredek organizacije združenih društev svete Barbare. To pa iz teh razlogov: — Veliko bi jih rado pristopilo, da bi plačali en dolar pristopnine in da bi plačevali svoje asesmente devetdeset dni in da bi ne zahtevali v tem času nobene bolniške podpore. — Glavnemu uradu je bilo stavljenih že več tozadevnih vprašanj, če bi se ne moglo tako preduragati, da bi bila nižja pristopnina. Ako bi se to preduragalo, bi imela glavna blagajna dobiček, pridobilo bi se veliko več članov, pa tudi v bolniški sklad bi prišlo veliko več, kakor pride sedaj, ko plačajo štiri dolarje pristopnine in so takoj upravičeni do podpore.

Ker vam je vsem znano, da nobeden predlog ni sprejet, če ga ne podpira deset postaj, zato prosimo, da naj ga podpira deset postaj iz raznih držav. Ako bode predlog zadostno podpisan do 31. decembra, se bode dal meseca januarja na splošno glasovanje. — Člani in članice naj o tem razpravljajo na svojih društvenih sejah. Če ima kdo kak boljši predlog, naj ga stavi. — Mi bomo žnjim zadovoljni in ga bomo potrdili.

Predsednik JOSIP MAČEK;

tajnik ANTON SOTLAR;

zastopnik LOUIS MIRT.

Potrjeno od glavnega urada:

JOSIP PETERNEL, predsednik,

IVAN TELBAN, taj.

Vsi postajni tajniki so naproseni, da pri prvi seji prečitajo ta predlog, da se o njem razpravlja in da uspeh takoj poročajo glavnemu tajniku. Če bo predlog zadostno podpisan, se ga bo dalo na glavno zborovanje. Če bode predlog dovolj postaj podpisan, se bodo novi kandidati lahko vpisali meseca februarja že z novo vstopnino, sprejeti pa gotovo nemorejo biti prej, dokler ni predlog potrjen s predpisano večino.

Postajni tajniki naj takoj poročajo, če so postaje za predlog ali ne. Pomnim moram, da mora biti vsaka listina podpisana od postajnega predsednika, tajnika in zastopnika. Listina mora biti opremljena z društvenim pečatom. Glasovanje se bo razpisalo že s prvo sejo v mesecu januarju.

Z bratskim pozdravom, vam udani:

IVAN TELBAN, glavni tajnik.

daj se je dal obvezati in je odšel z drugimi ranjenci v Przemysl. Čez par dni smo prišli za njim. Pridružil se nam je z obvezano glavo nadaljeval z nami velike marše.

— Brenčalo ti bo dolgo po ušesih. Kdor je bil tiste dni v ognju, temu bo pač vse življenje brenčalo in žvižgalo po ušesih. — Za tebe je bil pa še posebej precej krepak opomin, kako ozka je brv, ki po nji hodiš med življenjem in smrtjo. — sem zopet začel pogovor bolj iz potrebe, da se prepričam, če nisem morda sam na široki planjavi, kakor da bi pa moža, ki ni poznal strahu pred smrtjo, opomnil na nevarnost nagnje za tebe, — sem se pošalil, ko je prišel od svojih ljudi in se vlegel k meni in tovarišju, ki sva bila že zakopana v slami.

(Konec prihodnjice.)

Dober svet.

Mlada vdova se oglasi pri svojem zdravniku.

— Ne vem, gospod doktor, kaj to pomeni. Neprestano me boli glava. Kaj naj storim?

— Omožite se, potem bo vašega moža glava bolela.

Jugoslovenska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.
Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.
Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.
PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.
JOHN KRŽIŠNIK, Box 183, Burdine, Pa.
JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.
JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.
JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.
G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikačji se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-torbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode odzvalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Custoza—Solferino.

Vilko Mazi.

Navadno preživijo dandanes ljudje svoj dopust po šumnih letovistiših od romantičnih gorskih jezerih in na luksurijskih rivijerah med zvoki operetnih valčkov in koračnic.

Pisan trop tujih obrazov, nebotične stene gorskih orjakov, razigrani slapovi in tolmuni, valujoče vode z jadrenicami in parniki, vse to jim razvedri duha, ki se je moril dolge mesece v suhoparnih aktih. Krivico bi sodil, če bi imenoval to zapravljen čas, dasiravno nistem pristaš take porabe dopusta. Kdor ima pičlo odmerjene proste dni in primerno nabiti mošnjček ter se mu hoče samo lahkega razigranja, si brez dvoma ne more izbrati lepšega in blagodejnejšega razvedrila, nego si ga je izvolil na ta način. Pestri spomini ga poživljajo vse tja do prihodnjega dopusta.

Toda v ta šumna letovistiša se za-teče tudi mnogo takih, ki sta jim čas in denar v popolnem nasprotju. Komaj so si napravili poslednjo, že so izmenjali tudi poslednji bankovec. Vlak, ki jih je jedva izločil, jih cijaji "pod baldahin", kakor bi dejal prijatelj Jo-ža, kjer kolnejo v preostalih po-čitniških dneh hotele, kamerier-je, cicerone in drugo tako veliko-mestno navlako. Ne pride jim na misel, da se tudi z malimi denarji lahko dolgo potuje in daleč pride ter vidi mnogo lepega. Saj je vendar toliko tihih, skromnih kra-jev, kjer je zanimiv skoraj vsak grmičev, vsaka vrbica, vsaka ste-zica, kjer iz slehede padi zemlje govori človeku velika in živa zgodba, ki jo je videl doma zapi-sano z mrtvimi črkami v mrtvih knjigah.

Historična tla imamo v mislih. Za ta tla pa je treba historičnega zanimanja. Često samevajo živi svedoki preteklosti in tonejo v po-zabnost. Še celo domačini, nova generacija, zaudeno opazujejo tujca, ki ga je zaneslo med njihove domove kopnenje po živih pri-čah iz davnine. Kdo bi jim zame-ril? V borbi za vsakdanji kruh jim izpodirja skrb za bodočnost spomin na velike dni njihovih oče-rov in dedov.

Custoza — Solferino sta dva taka kraja. O njiju sem žul se o-trok dosti junških zgodb. Pri-povedovali so jih osiveli stari. Svoje lastne zgodbe so pravili in jih dokazovali s še vidnimi rana-mi od debelih svincenk, od grana-tov in bajonetov kletih Piemont-zev. V živem spominu so mi o-stale iz tistih zgodnjih let silne nizkih gričev, posojanih z vitki cipresami. Skoro v vsaki hiši so imeli kako tako sliko Custoze in Solferina. In vse do teh zrelih

je moč v široki strugi, da vzbukne leta. Srd do tuje vlade pa je za-vel se večje dimenzije. Slej ko prej so se obračale oči patrijotov prek Ticina, odkoder je moglo na-poved vendarle priti toliko zaže-ljeno odrešenje.

Deset let je tlela iskra pod pe-pelom. Pustolovce Louis Napoleon član karbonarijev, si je tačas kot cesar Napoleon III. dobro utrdil francoski prestol. Svojega velike-ga strica je dosegel kvečjemu v "Spada d' Italia".

Italijo je sestavljalo takrat kup držav, ki pa so bile vse objete od strupenega Metternichovega duha. Skromnemu ljudstvu, ki je hlapčevalo od roda do roda, raz-nim useljenim mogotcem, je pri-nesel šele veliki Korzičan blago-dejno luč ustave.

Po dunajskem kongresu pa je bila kronanim glavam prva skrb, ugusiti to luč z najbrutalnejšo reakcijo. Najokrutnejše nasilje pa je zavladalo v Lombardiji in Be-nečiji, ki si jih je bila izrekla Av-strija za svoj okvir. Niti najmanj-šega ozira niso imeli na upravi-čene potrebe posameznih kromo-vin. Stari pajek Metternich je le vedno gostje razpredal svoje spi-jonske mreže.

Tako je rasla nevolja od dne do dne.

Kdor je poznal blagodejnost konstitucije, je ni mogel več po-zabiti.

Inteligenti so uvideli, da nimajo pričakovati od Donave nikakr-šnega odrešenja, zato jim ni pre-ostajalo drugega, nego iskati to odrešenje v samih sebi. Osnovali so v ta namen skromno družbo "karbonarijev". Eni so imeli v mislih samo svobodnejše razme-re, pretežna večina pa si je postavila višji cilj: zjednotiti Italijo. V par letih je bil ves polotok zrel za re-volucijo, ki je tudi izbruhnila v Neopolju in Piemontu, toda brez pravega uspeha, ker je ni vodilo enotno postopanje, zlasti pa, ker se je ni udeležila velika večina preproste ljudstva, ki je bilo še na prenikli kulturni stopinji, da bi moglo prav pojmovati ustavni problem.

V avstrijskem delu polotoka se je zdaj okrutnost vladnega siste-ma le še poostila. Osumljenec so zadele strohotne kazni. Mnogo od-ličnih mož so odgnali v daljne je-če. Med temi je bil tudi znani pes-nik Silvio Pellico.

Sovražstvo do tuje vlade pa je slo pridno v klasje. Deset let po-tisti nespeli vstaji je osnoval ne-murni zarotnik Giuseppe Mazzini v Marseju tajno zavezo "Mlado italije", ki se je tudi hitro razši-rila in pomagala buditi misel zje-dinjenja.

Cesaru Francu je sledil na pre-stolu sin Ferdinand, toda samo po-imenu, zakaj vaje je držal zdaj neomejeno Metternich. Duh reak-cije je prispel na vrhunce. Tako se je približalo viharno leto 1848. V Franciji, domovini revolucije, se je zopet dvignila nevihta in bli-skoma svignila proti vzhodu, tja do cesarskega Dunaja, kjer je zrušila kozla "kočijažu" Metterni-ču. Kar čez noč ga je zmanjkalo s krmila.

Zdaj je zavrelo tudi v Italiji. skrivni veletoč se je privlail od izhoda. To in okraj Ticina se je pričelo brusiti morilno orožje. — Oči cele Avstrije so bili zdaj vpr-te tje v Milan, kjer je izdeloval ognjevit 82-letni starek Radecki vojne načrte. Medtem, ko so po-bajali visoko civilni uradniki raz-lična zabavišča, zlasti znamenito Scala-gledališče in se brezskrbno zanašali na "veletoč" policije, je on edini spoznal nevarnost po-ložaja. Toda zmanj so bila vsa nje-gova pregovarjanja, naj bi mu po-slali ojačen. Ob pričetku vojnih operacij je imel pri rokah samo 15 tisoč mož, zakaj približno 20 tisoč mu jih je pobegnilo v sovraž-ni tabor. Brez vojne napovedi je prestopila 40 tisoč mož broječa sardinska vojska mejno reko Ti-cina in po petih krvavih dneh (cinque giornate, se je moral Ra-decki umakniti iz Milana v Vero-ne, kjer je tako dolgo branil so-vojniški prehod čez Adžo, dokler ni dobil primernih ojačenj. Potem pa je potokel Piemontez 6. maja pri St. Luciji. Odločilna bitka pa se je vnela 25. julija na višavah krog Custoze, ki je trajala deset ur in se končala s popolnim po-zanim sardinske vojske. Karel Al-berht je moral skleniti premirje ter prepustiti Avstriji Benecijo in Lombardijo. V naslednjem letu je bil zopet tepen pri Martari in No-vari ter je moral zato odstopiti prestol svojemu sinu Viktorju Emanuelu II.

Z nepopisno krutostjo so zopet zadušili avstrijski bajonetni in Lo-mbardiji slehern pojav upora in u-krotili po vsem polotoku vihar 48.

leta. Srd do tuje vlade pa je za-vel se večje dimenzije. Slej ko prej so se obračale oči patrijotov prek Ticina, odkoder je moglo na-poved vendarle priti toliko zaže-ljeno odrešenje.

Deset let je tlela iskra pod pe-pelom. Pustolovce Louis Napoleon član karbonarijev, si je tačas kot cesar Napoleon III. dobro utrdil francoski prestol. Svojega velike-ga strica je dosegel kvečjemu v "Spada d' Italia".

Italijo je sestavljalo takrat kup držav, ki pa so bile vse objete od strupenega Metternichovega duha. Skromnemu ljudstvu, ki je hlapčevalo od roda do roda, raz-nim useljenim mogotcem, je pri-nesel šele veliki Korzičan blago-dejno luč ustave.

Po dunajskem kongresu pa je bila kronanim glavam prva skrb, ugusiti to luč z najbrutalnejšo reakcijo. Najokrutnejše nasilje pa je zavladalo v Lombardiji in Be-nečiji, ki si jih je bila izrekla Av-strija za svoj okvir. Niti najmanj-šega ozira niso imeli na upravi-čene potrebe posameznih kromo-vin. Stari pajek Metternich je le vedno gostje razpredal svoje spi-jonske mreže.

Tako je rasla nevolja od dne do dne.

Kdor je poznal blagodejnost konstitucije, je ni mogel več po-zabiti.

Inteligenti so uvideli, da nimajo pričakovati od Donave nikakr-šnega odrešenja, zato jim ni pre-ostajalo drugega, nego iskati to odrešenje v samih sebi. Osnovali so v ta namen skromno družbo "karbonarijev". Eni so imeli v mislih samo svobodnejše razme-re, pretežna večina pa si je postavila višji cilj: zjednotiti Italijo. V par letih je bil ves polotok zrel za re-volucijo, ki je tudi izbruhnila v Neopolju in Piemontu, toda brez pravega uspeha, ker je ni vodilo enotno postopanje, zlasti pa, ker se je ni udeležila velika večina preproste ljudstva, ki je bilo še na prenikli kulturni stopinji, da bi moglo prav pojmovati ustavni problem.

V avstrijskem delu polotoka se je zdaj okrutnost vladnega siste-ma le še poostila. Osumljenec so zadele strohotne kazni. Mnogo od-ličnih mož so odgnali v daljne je-če. Med temi je bil tudi znani pes-nik Silvio Pellico.

Sovražstvo do tuje vlade pa je slo pridno v klasje. Deset let po-tisti nespeli vstaji je osnoval ne-murni zarotnik Giuseppe Mazzini v Marseju tajno zavezo "Mlado italije", ki se je tudi hitro razši-rila in pomagala buditi misel zje-dinjenja.

Cesaru Francu je sledil na pre-stolu sin Ferdinand, toda samo po-imenu, zakaj vaje je držal zdaj neomejeno Metternich. Duh reak-cije je prispel na vrhunce. Tako se je približalo viharno leto 1848. V Franciji, domovini revolucije, se je zopet dvignila nevihta in bli-skoma svignila proti vzhodu, tja do cesarskega Dunaja, kjer je zrušila kozla "kočijažu" Metterni-ču. Kar čez noč ga je zmanjkalo s krmila.

Zdaj je zavrelo tudi v Italiji. skrivni veletoč se je privlail od izhoda. To in okraj Ticina se je pričelo brusiti morilno orožje. — Oči cele Avstrije so bili zdaj vpr-te tje v Milan, kjer je izdeloval ognjevit 82-letni starek Radecki vojne načrte. Medtem, ko so po-bajali visoko civilni uradniki raz-lična zabavišča, zlasti znamenito Scala-gledališče in se brezskrbno zanašali na "veletoč" policije, je on edini spoznal nevarnost po-ložaja. Toda zmanj so bila vsa nje-gova pregovarjanja, naj bi mu po-slali ojačen. Ob pričetku vojnih operacij je imel pri rokah samo 15 tisoč mož, zakaj približno 20 tisoč mu jih je pobegnilo v sovraž-ni tabor. Brez vojne napovedi je prestopila 40 tisoč mož broječa sardinska vojska mejno reko Ti-cina in po petih krvavih dneh (cinque giornate, se je moral Ra-decki umakniti iz Milana v Vero-ne, kjer je tako dolgo branil so-vojniški prehod čez Adžo, dokler ni dobil primernih ojačenj. Potem pa je potokel Piemontez 6. maja pri St. Luciji. Odločilna bitka pa se je vnela 25. julija na višavah krog Custoze, ki je trajala deset ur in se končala s popolnim po-zanim sardinske vojske. Karel Al-berht je moral skleniti premirje ter prepustiti Avstriji Benecijo in Lombardijo. V naslednjem letu je bil zopet tepen pri Martari in No-vari ter je moral zato odstopiti prestol svojemu sinu Viktorju Emanuelu II.

Sredi julija sta se sestala Ca-nove in Napoleon v kopališču Plombieres, kjer je slednji obljub-il svojo dejansko pomoč pod po-gojem, če se bo mogel zato opravi-čiti pred javnim mnenjem. Da bi bila zveza še trdnjša, je izposlo-val Cavour ob tej priliki ženinov Napoleonovega sina z najstarejšo hčerko Viktorja Emanuela. Ob koncu leta je bilo v Sardiniji in v ostali Italiji vse pripravljeno na veliki mejdan.

Prišel je dan Novega leta 1859. Ob tej priliki so imeli poslaniki tujih držav v Parizu navado, da so se napotili v Tuilerije čestitat mogotčemu Napoleonu. Kar je kramljal z njimi cesar, so brž spo-ročili svojim vladam, ki so videle v teh besedah zanesljivo preroko-vanje politične situacije za tekoče leto. Avstrijski poslanik baron Huebner je čul toplot iz Napoleo-novih ust hladne besede: "Obža-ljujem, da razmerje moje vlade do Vaše ni več tako dobro, kakor bi rad..." Kaj je tlelo za temi be-sedami, je slutila takoj vsa Evro-pa: še bolj pa je potrjeval to slut-nje nagovor Viktor Emanuela ob priliki otvoritve sardinske zborni-ce. Dejal je med drugim: "Dasi spoštujem pogodbe, ne morem biti gluha za bolester klice, ki me do-segajo iz tistih krajev Italije..."

Vse to je gledal Gylaj križem-rok in mirno ždel med Lesijo in Ticinom ter dal zaveznikom pri-liko, da so se združili in popravili kar so v zadnjem trenutku zamu-dili. Zdal je bilo proti Avstriji obrnjenih 180.000 mož in 402 to-pova, kar je pomenilo veliko pre-moč sovražnika. Poleg tega je stalo v francoskih vrstah mnogo odličnih strategov kakor Mac Ma-hon, Niel, Canrobert... Da bi vzemirjal Avstrije na desnem krilu, se je obrnil Garibaldi s svo-jimi četami proti Alпам.

(Pride še.)

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE SREDNIŠTVO

MAŠI ZASTOPNIKI, kateri so pooblašeni pobirati naroč-nino za "Glas Naroda" in knjige, ka-kor tudi za vse druge v našo strok-upadajoče posle:

Jenny Lind, Ark. in okolice: Micha-el, Cirar.
San Francisco, Cal.: Jakob Lovrinc, Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Cullig, J. E. Rofa, Frank Janesch in John Germ.
Salida, Colo. in okolice: Louis Co-stello (The Bank Saloon).
Walsenburg, Colo.: Ant. Sattlich.
Clinton, Ind.: Lambert Bolokar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, Ia. in okolice: Lukas Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Cicely, Ill.: Math. Erbortnik.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovina.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za-letel in Frank Bamblich.
Mineral, Kans.: John Stale.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovič in Kath. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černac in Šodolf Poček.
Springfield, Ill.: Marija Barbort.
Fruentac, Kans. in okolice: Frank Černe.
Mulberry, Kans. in okolice: Marti-ko.
Calumet, Mich. in okolice: Fayo-shalts in M. F. Kober.
Marquette, Mich. in okolice: E. Kotliar.
So. Range, Mich. in okolice: M. U. Likovik.
Wyand, Mich.: Jozef Prizina.
Chisholm, Minn.: E. Zgone, Jakob Petrich in Frank Zagar.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabow.
Ely, Minn. in okolice: Ivan Gouka, M. L. Kapach, Jos. J. Penehel in Louis M. Peroček.
Evreth, Minn.: Jurij Kotec.
Gilbert, Minn. in okolice: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Pouše.
Kittville, Minn. in okolice: Joe Adamich.
Nashwan, Minn.: Geo. Mauria.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
Albion, Mont.: Gregor Zboec.
Great Falls, Mont.: Mark Ciriza.
400 N. 5th Ave.
Red Lodge, Mont.: J. Koprivšek.
Roundup, Mont.: Tomaz Paulin.
Little Falls, N. Y.: Frank Gregorka.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, J. Martinčič, Chas. Karlinger in Jakot Resnik.
Barberton, O. in okolice: Alois Ba-ant.
Bridgeport, O.: Frank Hočeva.
Collinswood, O.: Math. Slapnik.
Lorain, Ohio in okolice: John Kow-ter 1735 E. 83. St.
Youngstown, O.: Ant. Kikaj.
Oregon City, Oreg.: M. Justin.
Allegheny, Pa. in okolice: M. El-teh.
Bessemer, Pa.: Louis Hribar.
Bradock, Pa.: Ivan Germ.
Bridgeville, Pa.: Rudolf Pleteršek.
Burdine, Pa. in okolice: John Kar-lik.
Cameauagh, Pa.: Ivan Pajk.
Claridge, Pa.: Anton Jerina.

Canonsburg, Pa.: John Koklich.
Broughton, Pa. in okolice: A. Dem-mar.
Dunragh, Pa.: Dragutin Slavič.
Dunlo, Pa. in okolice: Josip Suhor.
Export, Pa. in okolice: John Prostor.
Forest City, Pa.: Karl Zalar in Fr. Leben.
Farell, Pa.: Anton Valentinič.
Greensburg, Pa. in okolice: Joseph Novak.
Irwin, Pa. in okolice: Frank Dem-mar.
Johnstown, Pa.: Frank Gabrenja in John Polanc.
Marianna, Pa.: E. Gottlicher.
Meadow Lands, Pa.: Georg Schulta.
Monessen, Pa.: Math. Kikelj.
Moon Run, Pa. in okolice: Frank Jek.
Pittsburgh, Pa.: Ignacij Podvasnik.
Ignas Magister, Z. Jakše in U. R. Ja-kobich.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Unity Sta., Pa.: Joseph Škerlj.

West Newton, Pa. in okolice: Josip Jovan.
Willeck, Pa.: Frank Semš in Joseph Peternel.
Teale, Utah: Anton Paleš.
Winterquarters, Utah: Louis Slav-sch.
Black Diamond, Wash.: Gr. Foren-ta.
Ravensdale, Wash.: Jakob Kom-hak.
Davis, W. Va. in okolice: John Stre-gich.
Thomas, W. Va. in okolice: Frank Koclan in A. Korenčan.
Grafton, Wis.: John Stampfel.
Kenosha, Wis.: Aleksander Pezdri.
Milwaukee, Wis.: Josip Tratnik in Frank Meh.
Sheboygan, Wis.: Frank Sepčič in Hieronim Svetlin.
West Allis, Wis.: Frank Klov in Lou's Londaria.
Rock Springs, Wyo.: A. Justin, Val-Stein in Valentin Marcina.
Kemperer, Wyo.: Jozef Motač.

CENIK KNJIG

katere ima v zalogi

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 CORTLANDT ST. NEW YORK, N. Y.

MOLITVENIKI:

Duhovni boj —.60
Marija Kraljica —.40
Vrtec nebeški —.40

POUČNE KNJIGE:

Ahnov nemško-angleški tol-mač, vezan —.50
Angleško-slovenski in slo-vensko-angleški slovar —.40
Berilo prvo, vezano —.30
Berilo drugo, vezano —.40
Berilo tretje, vezano —.40
Cerkvena zgodovina —.70
Dobra kuharica, vezano —\$3.00
Domači živnozdravniki —.50
Evangelij —.50
Fizika 1. in 2. del —.45
Hitri računar, vezano —.40
Katekizem vez. veliki —.40
Katekizem vez. mali —.15
Nemščina brez učitelja, 1. in 2. del, vsak 50č, oba —\$1.00
Občna zgodovina —\$4.00
Pesmarica, nagrobnice —\$1.00
Poljedelstvo —.50
Popolni nauk o čebelar-stvu, vezan —\$1.00
Postrežba bolnikom —.20
Sadjereja v pogovorih —.25
Schimpffov nemško-sloven-ski slovar —\$1.20
Slovenski pravnik —\$2.00
Slovenska Slovnica, vez. —\$1.20
Slovenska pesmarica, 2. zve-zek po —.60
Spisovnik ljubavnih pisem —.40
Trtna uš in trtoraja —.40
Umma živinoreja —.50
Umni kmetovalec —.50
Žirovnik, narodne pesmi, 1., 2. in 3. zvezek, vez., po —.50

ZABAVNE IN RAZNE DRUGE KNJIGE:

Baron Trenk —.20
Belgrajski biser —.20
Beneska vedeževalka —.20
Bitka pri Visu —.30
Bodi svoje sreče kovač —.30
Boj s narodo —.15
Božični darovi —.15
Burska vojska —.25
Cerkvica na skali —.15
Ciganska sirota, 93 zvezkov —\$5.00
Ovetke —.20
Don Kizot —.20
Dobrota in hvalečnost —.60
Fabiola —.35
George Stephenson, oče že-leznice —.20
Grizelda —.10
Hubad, pripovedke, 1. in 2. zvezek po —.20
Ilustrovani vodnik po Go-renskem —.20
Ivan Resnicoljub —.20
Izanami, mala Japonka —.20
Izidor, pobožni kmet —.20
Jama nad Dobrušo —.20
Jaromil —.20
Jeruzalemski romar —.45
Kerustovo življenje in smrt vezano —\$3.00
Krištof Kolumb —.20
Križana umiljenost —.40
Kaj se je Makaru sanjalo? —.50
Laznjivi Kljukec —.20
Leban, 100 beril —.20
Maksimilijan I. —.20
Marija, hči polkova —.20
Mati, socialen roman —\$1.00
Malomestne tradicije —.25
Miklova Zala —.35
Mirko Poštenjakovič —.20
Na divjem zapadu, vez. —.60
Na jutrovem —.22
Na krivih potih —.20
Na različnih potih —.22

RAZGLEDNICE:

Newyorške, s cveticami, humoristične, božične, no-voletne in velikonočne, komad po —.03
ducat po —.24
Z slikami mesta New Yorka po —.28
Album mesta New Yorka krasnimi slikami, mali —.38

ZEMLJEVIDI:

Avstro-Ogrske, mali —.18
Združenih držav, mali —.10
veliki —.25
vezan —.50
Balkanskih držav —.15
Evrope, vezan —.50
Vojna stenska mapa —\$1.54
Zemljevidi: New York, Co-lorado, Illinois, Kansas, Montana, Ohio, Pennsylv-ania, Minnesota, Wis-consin, Wyoming in West Virginia in vseh drugih držav po —.28

OPOMBA: Naročilom je prilo-žiti denarno vrednost, letiš in go-tovini, poštne nakaznice, ali poštne mamkah. Poština je pri-vna in vračunana.

Potovanje po Podolju.

(Nadaljevanje).

Izpustim dneve in tedne, katere sem preživel v Bilcu Zlatem in se vrnem k začetku svojega pripovedovanja, to je k onemu poetičnemu rožnemu jutru, ko sem spet sedel na voz in se iz Bilca na avstrijskem Podolju odpravil na izlet čez rusko mejo v Kamjencev Podoljski.

Jutro je bilo hladno in čisto, samo sneg pod menoj in nebo nad glavo, nobene ovire očesa, nobene pregrade sru, nobenega življenja nikjer. Vas je bila še popolnoma mrtva in v gradu je življenje še spalo; mislil sem, da bom odprl polnoma tiho in neopazeno. Toda varal sem se in ne neprijetno. Ko sem pozajtrkoval in tekkel k vozu, ki me je čakal pred graščino, da bi sedel nanj, zagledal sem knežinjo, ki je stala pri vozu in me pričakovala.

"Kaj, samo tako-le oblečeni hočete na poti?" reče, ko me zagleda.

"Topleje se obleči je pač nemogoče", odvrnem ter ji pokažem notranje svoja kožuh.

"Ej, vi še ne poznate naše zime", odvrne ona. — "Jakim, skoči v mojo sobo po kožuh!"

Jakim skoči ter se za trenotek vrne in prinese velik, krasen kožuh iz ne vem kakšne severne zverine. Jaz sedem na voz in se zapnem v svoj kožuh, po vrhu se zavijem še v novo prineseni kožuh, da komaj vidim ven, po nogah mi vržejo še neko kosmato kožuhovino in dobro potisnem v voz. Nato da knežinja še neki meni nerazumljiv znak služkinji Stasji, ki se je prikazala na pragu.

"Stasja!"

Stasja pristopi molče, v rokah je imela precejšen zavitek. Knežinja ga ji vzame in vtakne pod moj sedel.

"Nepotrebne ženske skrbi", — mislim si jaz, — "da bi le že odšli!"

Toda opazili so me še drugi. Naenkrat opazim, da se odpira okno v prvem nadstropju in skozi njega se prikažejo oblini lasje in drobno lice naše španske guvernante.

"Un feliz viaje!" ("Srečno pot!")

"Hasta mas ver!"

Za hrbtom slišim lahen šum stopinj, obrnem se nazaj, za menoj stoji moj ljubi deček, mladi knez Pavel, oblečen v krvavorde, čisto ponočno sukno in v tople kožuh po nji. Z eno roko si mane zaspale oči, drugo mi pa ponuja v pozdrav:

"Srečno pot!"

"Srečno pot, Pavelček! Pozdravi se!"

Ubogi deček je hotel z menoj, toda zadnji dan se je prehladil in dobil nahod in z nahodom se mladi knez ne more spuščati na pot. Torej sem šel sam.

"Pojdi v sobo, Pavelček, da se ne prehladiš še bolj!" veli mu mati.

Pavel uboga, toda očividno ne posebno rad in s praga se ozre še enkrat z dolgim pogledom na voz.

"Z Bogom, Pavelček!"

Ko se obrnem nazaj, vidim, da že stoji v oknu prvega nadstropja fotografski aparat, črni lasje španske guvernante se razgrinjajo nad njim, za njim pa gledam drobno, smejoče se lice knežičke Jadvice.

"Nikefor, pozeni!"

Moj voznik, kozak Nikefor, ki je bil že nepotrpežljiv, požene, a bilo je prepozno. Aparat me je bil že ujel.

"Povsod se mi nov svet odpre!"

Podolje je tako enolično. Ura za uro poteka vožnja in vedno isti pogled — polje, sentertja majhni gozdi ali kakšna rusinska vas s poljskim dvorom. In vendar se mi zdi taka vožnja tako zanimiva, očarajoča. Med gorami je vse tako temno, človek se boji, da ne bi mu zmanjkalo zraka, ali da ne bi bil za goro svet zaplankan. A tu srkaš zrak s polnimi prsi, meriš svobodno s pogledom nebo in zemljo in ni ga človeka, ki bi prekrizal tvojo pot.

Nekaj časa mi je okoliča še nekoliko znana. Od daleč zagledam na lepi višini velik, pogorel in le deloma obnovele grad, lastnina nekega poljskega fevdalnega plemiča, ki je bil večkrat pri nas na obiskih. On je vdovec, preprosti in jako simpatični mož in ima dva sina, prekrasna dečka, s katerima smo se večkrat zabavali. Starejši hodi na vseučilišče, mlaj-

ši pa še na gimnazijsko. Oče se ni rodil v teh razmerah, v katerih živi sedaj. Kot dijak je bil reven, jako reven. Ker ni imel s čim študirati na vseučilišču, šel je po doživljeni gimnaziji k pošti. Nato se je oženil, dobil dva otroka, potem mu je obolela žena na jetiki in prišel je v največjo revščino. Kar zve, da staneje v Parizu neka gospa, ki se ravnotako piše, kakor on, in revni poštni uradnik ji piše in jo prosi, naj mu z ozirom, da se oba enako pišeta, pomaga v njegovi bedi. Gospa iz Pariza mu res odgovori, pošlje mu precejšno svoto in se natančneje informira o njegovem stanju. Dotična gospa je bila že jako stara in ni imela nobenih bližnjih sorodnikov. Zato je zapustila vse svoje premoženje in fevdalne veleposestve revnemu poštnemu uradniku. On je nato izstopil iz službe in šel v svoj grad. Judje so ga sicer zapeljali v nekatera podjetja, pri katerih so mu izpolnili precej premoženja, požar pa mu je uničil grad, toda ostal je še vedno eden velikih gospodov vzhodne Galicije.

Toda midva se ne peljeva po večji poti, ki pelje skozi vas in mimo gradu dalje, ampak jo zavijeva na stransko pot, ki pelje po ovinku okoli gradu spet na glavno cesto. Rusini imajo sedaj veliki teden in srečavale bi naju vedno trume, hiteče iz cerkve. Bolje, da se ognemo. A nikar ne mislite, da je pot, po kateri se voziva, podobna našim trdim cestam! Pri nas bi to, kar se tu imenuje, imenovali kolovozna pot, ki pelje med dvema njivama, ali pa po kateri se spravljajo drva iz gozda domov. V času, ko sem tu potoval, je bil paša tega okraja neki grof Borkowski, ki je zdaj že umrl. Pred nekaj tedni, ko se je raznesel glas o njegovi smrti, se je zbral poljski klub na Dunaju, predsednik Abrahamowicz je govoril o velikih zaslugah grofa Borkowskega za okraj borkowski in vsi poslanci so v znak žalosti vstali s sedežev. Toda doma, v vzhodni Galiciji, gotovo nobeden prebivalec borkowskega okraja ni ničesar vedel o teh zaslugah in vse je gotovo odleglo, ko so zvedeli, da ga ni več, ker so bili prepričani, da je s tem padla glavna ovira gospodarskemu razvoju Borkšova.

Tako se voziva dalje, vedno dalje po razbitih potih, med razleglimi deloma še s snegom pokritimi njivami. Semtertja je polje razdeljeno na majhne njivice. To je lastnina kmetov. Večinoma so pa njive obširne, kakor daleč ne se oko, brez meje in brez izpremembe. To je polje graščakov. Istotako so vsi gozdi in pašniki izključena lastnina graščakov. Torej ni čudno, da kmet tu ne more živeti ter se v četah izseljuje v Ameriko in drugam. Gospodarski položaj Galicije je neznošen. Ljudstvo večinoma strada in se izseljuje. Po mestih je velika draginja, da uradnik ne more shajati s svojo piščo plačo, trgovina je vsa v židovskih rokah, graščaki propadajo morda med vsemi stanov v Galiciji še najbolj in po vzhodni Galiciji se nahaja že večina večjih posestev v rokah židov. Kmet je neveden in zelo reven, dela in strada. A tudi med židi ne vlada povsod bogastvo. Morda se najdejo ravno med židovskim proletarijatom po mestih največja revščina in ravno židje se sele iz Galicije najbolj. O Galiciji se torej ne more reči, da tam izhema en narod drugega, na primer žid in slahtič kmeti in meščani, ampak v nji vlada splošna ekonomska kriza, ki ima svoje vzroke deloma v napakah posameznih oseb in stanov, večinoma pa v splošnem zemljepisnem in zgodovinskem položaju. Gotovo ni dobro, ako ima eden toliko sveta, drugi pa tako malo. Toda če bi se vsa veleposestva razdelila med kmete, bi se kmetom pomagalo samo za trenotek ali še za trenotek ne. obenem bi pa jako padla splošna kultura kraja, ker bi kmet brez dvoma obdeloval zemljo slabše kot graščak. Ako bi se v Galiciji popolnoma reformirala administracija, dvignila izobrazbo ljudstva, polagoma razdelila posestva med kmete, bi se s tem položaj brez dvoma izboljšal, toda normalen bi ne postal. Nenormalnost obstoji v tem, da so se deli poljskega kraljevstva pridelitvi mehanično odrgali od njegove organske celote. Galicija ne more s svojimi poljskimi pridelki več preživeti svojega prebivalstva, je torej preobljudena. Dalje nima kam izvažati svojih pridelkov, ker meja na Rusko ji je zaprtja in Rusija sama je kmetijska država, istotako na jugu Ogrska. Tako velika država, kot je Galicija, ima torej odprto edino pot proti Dunaju, kamor bi mogla prodajati svoje pridelke, ki bi ji preostajali, in odkoder bi zamogla dobivati izdelke, katerih bi potrebovala. Tu so pa s tarifami Severne železnice vedno lahko naredili tako, da je Galicija morala prodajati in kupovati, kakor so drugi hoteli. Galicija bi se dvignila samo v slučaju, če bi ji bila popolnoma odprta pot na Rusko. V tem slučaju bi se lahko v Galiciji dvignila obrt, da bi imelo prebivalstvo zasluzka, in izdelki bi se prodajali na Rusko. Dokler ima pa rusko mejo zaprto, more samo životari.

Tako in podobno sem mislil, ko sem se, zavil v svoj kožuh, pomikal počasi po slabih poljskih potih proti ruski meji. Moj kozak je bil star, zanesljiv človek in bil sem popolnoma brez skrbi. Na potnem listu sem imel, da sem lastnik vasi Miškov v Galiciji in grem na Rusko v kupčijskih zadevah. Ako bi hotel namreč na svoje ime dobiti potni list, bi moral napisati na ministrstvo notranjih zadev (oddelek tujih verojedenj) prošnjo, da mi dovolijo potovali ter navesti natančno vzrok in namen potovanja in mesta, katera hočem obiskati. Treba bi bilo dolgo čakati in kdo ve, če bi prišlo dovoljenje. Tako pa nisem imel nobene težave. Knežinja je naročila nekemu židu, naj gre k okrajnemu glavarju in preiskrbi dva potna lista na to in to ime in zadeva je bila končana.

Toda s čim naj na Ruskem kupim? Doma so me naučili, naj postanem konjski kupec in jaz sem hotel za čas svojega potovanja prevzeti to ulogo, dasiravno se na konjsko kupčijo razumem kot zajec na boben. Toda pozneje je prišlo drugače. Blizalo se je poldne in pred menoj je stala vsa Mihajlovka, kjer sem mislil narediti prvo postajo v samostanu pri očetih bazilijancih. Rusi, pravoslavni in zedinjeni, imajo namreč samo en samostanski red — bazilijance, katere je ustanovil veliki cerkveni učitelj sv. Bazilij. Med zedinjenimi bazilijanci v Galiciji je v drugi polovici preteklega stoletja samostanska disciplina jako opesala, red je propadal in bi bil polagoma popolnoma propadel in zaspal, ako bi se o pravem času ne izvršila reforma s pomočjo očetov jezuitov. Jezuitje so jim dali svojega provinciala, svojega učitelja novinec in predstojnika posameznih hiš, reformirali so pravila, uvedli novega duha in samostanski red, in, ko so svojo nalogo dovršili, jeli so se spet odstranjati. Duh in življenje reformiranih bazilijancev je torej jako podobno jezuitskemu in jaz sem se, kjer sem imel priložnost, rad zatekal k njim in se čutil pri njih nekako domačega sredi tega popolnoma tujega sveta. Seveda druge vprašanje je, če se bo njihova reforma držala. — Name je napravilo vtis, da je jezuitska reforma stareodavnega kontemplativnega reda nekaj tako umetnega in nenaravnega, da bo imela težko trajen obstanek. Naj bi se raje reformiral red v prvotnem kontemplativnem duhu, za nove potrebe naj bi se pa ustanovil nov red v duhu jezuitsko-aktivnem. Seveda bi se pri tem moralo opustiti načelo, da ima vzhodna cerkev samo en red — bazilijanski. V samostanih cerkvi je še trajalo opravilo, ko sem prišel; moral sem torej čakati še precej časa. Konje sem dal v hlev, kozaki si je kmalu poiskal znanec in jaz sem šel v cerkev na rusinske cerkvene obrede velikega tedna. V samostanu sem bil sprejet z največjo ljubeznivostjo in ko smo odobedovali in enega konja podkvali, odpravil sem se dalje. Tako, ko sem prišel, svetoval mi je eden pater, naj na Ruskem opustim konjsko kupčijo, ker se na njo premalo razumem in ker bi me morda še smatrali za kakšnega ogleduha. Naj rajši rečem, da kupčujem z astrahansko kožuhovino za kučme. Pred odhodom mi je pa svetoval pater Lomnicki, ki je sam že velikokrat preobleden potoval po Ruskem in misijonaril med skrivnimi zedinjenici po Holmskem, da bo najbolje, ako rečem, da smo se zidali na našem posestvu rusko cerkev in grem za njo nakupit v Kamjencev pristnih ruskih svetih podob in zastav. Prvič je bilo to popolnoma resnično, ker smo v neki vasi med Bilcem in Miškovom res ravno dozdimali rusinsko-unitsko cerkev, dalje je bil to predmet, na katerega sem se nekaj razumel, ki je Rusom ugajal, da me niso več vpraševali. Jude pa tako odobli, da so me pustili pri miru. Tako se poslovišim od prijaznih bazilijancev in od njihovega romantičnega lesenega samostana, ki leži popolnoma skrit v gozdu, proč od vasi, in se odpeljem dalje po cesti proti ruski meji pri Okopih sv. Trojice. Seveda bi od Bilca ne imel tako daleč do ruske meje, ako bi šel naravnost. Toda hotel sem mimogrede obiskati bazilijance in hotel sem čez mejo pri Okopih sv. Trojice ter potem po veliki cesti v Kamjencev. (Pride še.)

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Onemu, ki vpraša. — Oni, ki dobi državljanski papir, postane ameriški državljani in kot takemu mu ni potreba imeti kakih obveznosti do avstrijske vlade oziroma do avstrijskega cesarja. Oni, ki prišče zvestobo Ameriki, se odpove Avstriji. Ameriškim državljanom, katerim je Avstrija več kakor pa Amerika, je začela zvezna oblast že precej stopati na prste.

Kje je JOSIP KAUSE? Doma je iz Starega trga pri Črnomlju in je po pokličen godec in bartender. Ze tri leta nisem ni slišala o njem. Zajedno želimo pa tudi izvedeti za JOSIPA MIHELIC, ki že tudi eno leto ne vem nič o njem. Prosim ju, da se mi javita. — Lucie Kure, 149 Noll St., Brooklyn, N. Y. (23-10-11)

Rada bi izvedela za rojaka FRANKA SVETELJ. Doma je iz Podgorja pri Kamniku. Pred dvema letoma se je nahajal ba-je v Baltimore, Md. Prosim e-njene rojake, ako kdo ve za njega, naj mi blagovoli naznaniiti, za kar mu bom hvaležna, ali naj se sam javi Ivanki Vdovič, roj. Vavpotič, 346 E. 9. St., New York City. (25-26-10)

DELO DOBI
20 ali 25 mož za delati drva in logse. Plača od klafre \$1.25 in javno toliko za 1000 čevljev logsov. Oglasite se pisмено na: Karl Poje, Box 197, Limestone, N. Y.

Frank Chancer & Co.,
1624 Curtis St., Room 2,
Denver, Colo.

SAMO DO 31. OKTOBRA.
Do konca tega meseca smo se odločili razprodati po ZNIZANI CENI SE 6000 AKROV naše NAJBOLJŠE ZEMLJE v kosih od 40 do 160 akrov skupaj, ki ležijo ob glavni železniški progi in postaji ter ob mestu Wausaukee, Wis., Marinette County, ki nudi vse potrebne ugodnosti, kakor: šole, cerkve, trgovine, mlekarne, žage, banke in mnogo drugih industrijskih podjetij, in kjer je tudi že lepo število rojakov slovenskih farmarjev naseljenih.

NAVADNA CENA omenjeni zemlji je od 20 do 35 dolarjev na akro, a DO KONCA TEGA MESECA jo zamorete kupiti po ZNIZANI CENI, in sicer od \$10 do \$18 akro. Kupni pogoji so: \$100 ali več na vsaki 40 akrov, ostalo na letne obroke po dogovoru.

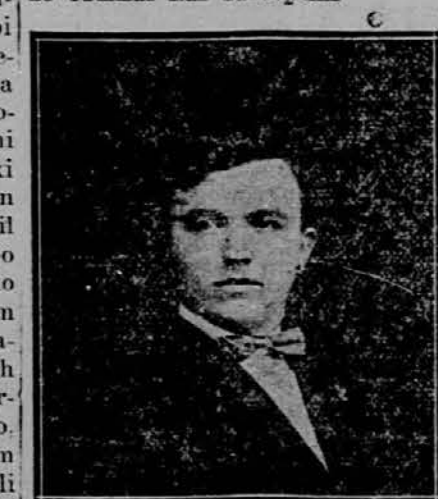
Ne zamudite te ugodne prilike, ker se vam ne boče nudila nikdar več. Podrobnosti in pojasnila do bite brezplačno. Pišite, ali bolje pridite, dokler so znižane cene v veljavi, na:

A. MANTEL,
Wausaukee, Marinette Co., Wis.
(16,18,20,22,25,27-10)

NAZNANILO.
Rojakom v Lorain, Ohio, in o kolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMŠE,
ki je pooblaščen pobirati naročnino za list Glas Naroda.
S spoštovanjem
Upravništvo Glas Naroda.

NAZNANILO.
Rojakom v državi Illinois iz Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH
kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga toplo priporočamo.
Upravništvo "Glas Naroda".

Rad bi izvedel za FERDINANDA PODGORNIK, doma iz Dol. Tribuše, in za ŠTEFANA MAKUC iz Gor. Tribuše na Primorskem. Prosim ju, da se mi javita, ali pa če kdo ve za nju naslov, da ga mi naznani. — Math. Erjavec, Box 548, Sheffield, Pa. (22-25-10)

Kje je MATIJA ŽUZEK, rodom iz Juršič pri St. Petru na Dolenskem? Za njegov naslov bi rada seznanila njegova prijatelja Maks in Anton Valentič, Box 22, Martin, Pa.

NAZNANILO.
Cenjenim naročnikom v Pennsylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. JVANKO JAKSEK,
ki je pooblaščen pobirati naročnino in izdajati posredovna potrdila.
Sedaj se mudi v Pittsburghu, Pa., in okolici.
Upravništvo "Glas Naroda".

PRAVA HRVAŠKO-SLOVENSKA TOVARNA TAMBURIC V AMERIKI

prilporeča se vsen Sloveskim tamburiskim zborom, kakor tudi posameznikom, ki ljubijo tambure. V tej tovarni se izdelujejo tambure po najnovejšem sistemu in najpopolnejših umetniških načrtih.

Okrašene so z bi serji in vsakovrstnimi nipi rožami.

Velika zalogi vsakovrstnih godal in najboljših gramofonov ter finih slovenskih plošč i t. d.

Veliki ilustrirani cenik s slikami pošljem vsakemu zastopniku.

Ivan Benčič
4054 St. Clair Ave.,
Cleveland, Ohio.

Moja osebna poslanica nade.

Želim, da me pozna vsaki mož in vsaka ženska v tej državi, katera trpi na boleznih. Želim, da me pozna vsi kot prijatelja — da vedo kdo sem jaz kaj sem stonil v preteklosti in kaj delam sedaj. Moja slika vam lahko spregovori, da sem ostal v medicinski praksi, katero vidim že dolgo vrsto let; moji lasje so danes sivočrni po dolgih letih študiranja, raziskavanja in dela. Skrbno sem proučil in analiziral vse tiste zane, kronične in globoko vključenjene bolezni, ki se tako težko zdravijo in o katerih ima mnogo drugih zdravnikov le površno znanje. Želim, da mi vsak bolan mož in vsaka bolna ženska zaupa svoje težkoče in tajiosti; vsakemu bom dal poln svet, ker želim, da sem z vsakim dober prijatelj. Pišite po brezplačno knjižico, katero vam nudim, in čitajte mojo poslanico nade.

IŠČE SE 8 zanesljivih zastopnikov; delo je stalno, plača povoljna. Že od početka izven Pennsylvanije živeči se ne sprejmejo. Prednost imata oba spola. Pišite: Liberty, Box 158, Wilkinsburg, Pa. (20-26-10)

NAZNANILO.

Slovenec v Pittsburghu, Pa., in okolici, ki so mi pošiljali svoje harmonike v popravilo, naznanjam, da sem se preselil iz Pittsburgha, Pa., 5412 Carnegie Ave., na 161 Victor Ave., Detroit, Mich. Srčni pozdrav vsem Slovenem in Slovenkam širom Amerike, posebno pa družini Smrekar. (22-26-10) Joseph Russ.

Rad bi izvedel, kje se nahaja moj prijatelj JOŽE ZAPRED. Doma je iz Stare Sušice pri St. Petru na Kranjskem. Prosim e-njene rojake, če kdo ve za njegov naslov, da ga mi javi, ali naj se pa sam oglasi, ker mu imam nekaj važnega za poročiti. — Anton Kapelj, Box 25, Pensacola, N. C. (23-26-10)

Rad bi izvedel za naslov ANTONA in FRANKA KRESOVIČ. Doma sta iz Topolca pri Ilirski Bistrici in se baje nahajata nekje v Coloradu. Če kdo ve za nju naslov, naj mi ga javi, ali naj se sama oglasi. — Frank Jenko, S. R. Box 88, Export, Pa. (22-25-10)

Vodnik sreče.

Zdravniška knjiga, kako se bitro d m ozdraviti vseh bolezni, posebno srčanih. Vsakemu zastopnik. J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis. (20-26-10)

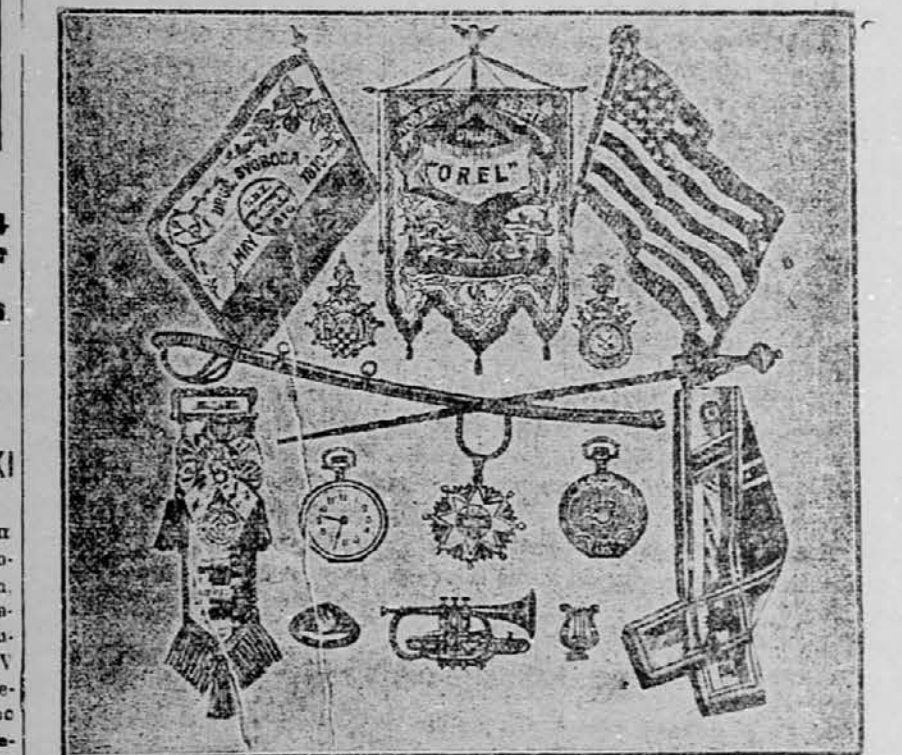
HARMONIKE

bodist kahršnekoll vrste izdajane in popravilam po najnižjih cenah, a se lo trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker se za nad 18 let tukaj v tem poslu in sva v svojem lastnem domu. V popravilu vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo zahteva brez nadaljnega vprašanja. JOHN WENZEL, 1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Čudovita zdravljenja.

Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na katarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdravljenja potom elektrike in aerumov kot se jih rabi v največjih evropskih sanatorijih, ki so pomagali stotim tisočim rojakom, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVLJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
308 Permanent Bldg., 746 Euclid Avenue,
Cleveland, Ohio.

Kadar je kako društvo namenjeno kapiti bandero, sasiavo, rego je godbene instrumente, kape itd., ali pa kadar potrebujete uro, veriščko, prito, e pritan itd., ne kupite prej nikjer, da tudi mene razene vprašate. Upravitelno Vas stane le 2c. pa si bodeite prihranili dolareje. Cenike, vse vrste pošiljam brezplačno. Pišite posaj.

IVAN PAJK & CO., Conemaugh, Pa. Box 328

dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in razne slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse oseboje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

ŽELODČNE BOLEZNI

okorela jetra, žolčnica, zapeka, zlata žila, revmatizem, katar, nadeha in funkcionalne bolezni srca se lahko vspešno zdravijo privatno na domu in z majhnimi stroški.

Želim tudi, da se seznanite z našim vspešnim načinom zdravljenja na domu takih bolezni kakor so sifilis, nečista kri, kožne bolezni, kapavica, živčna slabost, možna nemoč, semenotok, slabost možganov, kongestivna striktura, bolezni na mehurju in ledvicah in razne druge bolezni na spolno-urinar-nih organih na katerih mnogi moški toliko trpijo.

Zdravniška knjižica, katera šteje 96 strani, zastopnik.

Pišite še danes po to knjižico in u njej boste našli enostavna fakta v razumljivem, materinskem jeziku. Ta knjižica je zaloga znanosti in vsebuje informacije in nasvete, ki bi jih moral znati vsak mož in vsaka ženska; posebno pa so ti podatki koristni tistim, ki mislijo na ženitev. Ako torej hočete znati, kako bi do bili nazaj svoje stano zdravje in moč, pišite takoj po to brezplačno knjižico in zvedeli boste, kaj je potrebno glede te ali one bolezni. Ne pošiljajte denarja! — pošljite samo vaše ime in naslov na spodnjem kuponu. Ne trošite denarja za kakšno ničvredna sredstva, temveč čitajte to knjižico, katera je kašipot k zdravju, in črpajte iz nje pravočasne nasvete in podatke. Pri tem lahko zveste, na čem vi trpite in kako se more vaša teškoča obvladati.

Kupon za brezplačno knjižico.

Zapišite vaše popolno ime in naslov, izrežite in pošljite nam še danes. Plačajte potrebno poštnino, da dobimo pismo o pravem času.

DR. J. RUSSELL PRICE CO.,
S. 1100, 208 N. 5th Ave., Chicago, Ill.,
Cospodje: Prosim, pošljite mi takoj vašo zdravniško knjižico popolnoma zastopnik in poštino prosto.

Ime in priimek.....

Štev. in ulica ali Box.....

Mesto.....

Država.....

Marija Grubbe

Spisal J. P. JAKOBSEN.

Za Glas Naroda prevel G. P.

31

(Nadaljevanje)

ŠTIRINAJSTO POGlavJE.

Marija Grubbe ni še nikdar imela toliko denarja na razpolago in sedaj, ko je dobila ta velikanski denar, je bila mnenja, da so njena sredstva neizčrpna. Mislila je, da ima v roki čarobno palčico, s katero se ji odpirajo vrata k vsem krasotam in nasladam sveta. Njena prva želja je bila sedaj, da je čim najbolj oddaljena od zvonikov Kodanjan, od travnikov na graščini Tjele, od Erika Grubbe ter tete Rigitze. Njena pot jo je vodila preko Zelandije in Jutlanda ter Slezvika v mesto Hanze, v ponosni Luebeck. Celo njeno spremstvo je bila strežkinja Lucije, katero ji je prepustila Rigitze ter neki služabnik. Resnične priprave za potovanje naj bi se odredilo šele v Luebecku.

Sti Hoeg je bil oni, ki jo je spravil na to misel. Takrat ji je rekel, da bo tudi on zapustil deželo ter poiskal drugod svojo srečo in vsled tega se ji je ponudil, da bo njen potovalni maršal. Štirinajst dni po prihodu Marije je dospel tudi on v Luebeck, kamor ga je privabilo pismo, katero je dobil v Kodanju. Takoj je bil Marija na razpolago ter je odredil potrebno za tako dolgo potovanje. Na tistem si je Marija mislila, da bo ona s svojimi bogatimi sredstvi ubogemu Sti Hoegu prava dobrotnica, ker bi mu olajšala stroške potovanja ter bivanja v Franciji, dokler bi se mu ne odprl kje dragod kak vir.

Vsled tega je bila zelo presenečena, ko je prišel ubogi Sti Hoeg in sicer v sijajni obleki, na izvrstnem konju ter v spremstvu dveh služabnikov na konjih ter sploh z vsemi znaki, da je njegova denarnica polna denarja komaj potrebna zlata, katero mu je natihem namenila. Še bolj pa je bila presenečena vsled izpremembe, ki se je očividno zavrnila v njeni duši. Bil je živahen, skoro vesel, dočim se je prej človeku zdel, da počasnih korakov samega sebe spremlja k grobu. Sedaj pa je nastopal kot da je polovica sveta njegova last ter da ima najboljše upanje, da bo drugo polovico v kratkem podedoval. Preje je bil sličen ptici z izravnanim perjem, sedaj pa orlu z ostrimi očmi, blestečim perjem ter močnimi kremplji.

Marija si je sprva mislila, da je veselje nad tem, da je vrgel raz sebe vse sitnosti preteklega časa ter upanje na boljšo bodočnost, ki je povzročilo v njem to izpremembo. Ko pa je bil nekaj dni tam, ne da bi odprl usta k onim slatkim otožnostim, katere je ona tako dobro poznala, je pričela misliti, da je postala gospodar nad svojo strastjo, da se čuti prostega in gospodarjem svoje usode. Postala je radovedna ter bi rada izvedela, če je prav uganila. Pri tem pa jo je jezilo tudi to, da je Marija vsaki dan manj poznala Sti Hoega, mesto da bi bilo nasprotno.

Pogovor, katerega je imela z Lucijo, jo je le še podkrepil v tem naziranju.

Bilo je nekega popoldne, ko sta se obe sprehajali v veliki veži, katero je našli v vseh hišah v Luebecku. Prostor, po katerem sta pa hodili sedaj, se je pa uporabljalo le v gorkejšem letnem času.

Tako Lucija kot Marija sta bili oblečeni za na cesto. Čakali sta le, da bi pojenjal dež.

— Vprašanje pa je, če bo tako varen in zanesljiv spremljevalec kot mislite vi, — je rekla Lucija.

— Sti Hoeg? — Da, pa saj misliš njega? Kaj hočeš s tem?

— Le koliko, če bi nas ne pustil na cedilu.

— Kaj?

— Da... ne-čke gospodične tam pa tudi holandske... Saj veste, kaj se glasi o njem, da je njegovo srce ustvarjeno iz tako lahke gorljive materije, da takoj vplamti v visokih plamenih, kakor hitro zagleda žensko krilo!...

— Kdo pa ti je obesil te pravljice?

— Oh moj Bog, ali niste nikdar prej slišali o njih? In gre se za vašega lastnega svaka. Kdo bi si mogel misliti, da je to nekaj novega za vas! Prav lahko bi prišla jaz na misel pripovedovati vam, da ima teden sedem dni.

— Kaj pa se je zgodilo danes s teboj? Saj vendar govoriš kot da si dobilo za zajutrek špansko vino!

— Da, eden od naju gotovo, kot se meni zdi! — Povejte mi, ali niste nikdar slišali ime Ermegaard Lynow?

— Nikdar!

— Potem vprašajte Sti Hoega, če ga on mogoče pozna. Obenem pa vprašajte za ime Iyde Krag, Christenze Rud in Edele Hansdatter in Lene Poggins, če hočete. Mogoče je, da bo v stanu pripovedovati vam o vseh teh nekaj pravljicah, kot jih imenujete vi.

Marija je obstala pri odprtih vratih ter se ostro ozirala ven, v dež. — Ali pa znaš ti sama, — je nadaljevala ter pričela hoditi gorindol, — kaj pripovedovati o teh pravljicah?

— Mislim pač.

— O Ermegaard Lynow?

— Prav posebno o njej.

— Kaj pa?

— Da, to je povest o nekem Sti Hoegu, o nekem dolgem, rdečelascem, bledem...

— Hvala, to vem sama....

— Ali veste tudi kaj o naključju?

— Ne, ne!

— Ali o pismu?

— Ne pripoveduj!

— No, to je precej grda povest....

— Le povej!

— Da, ta Hoeg je bil dober prijatelj, — bilo je pred njegovo poroko, — da, bil je najboljši prijatelj Ermegaard Lynow. Imela je najdaljše lase kot jih more imeti deвица, kajti lahko je hodila po njih in bila je tako bela in rdeča, tako krasna punčka je bila! On pa je bil tako trd in hudoben proti njej kot da je ona uporen in neobgljiv pes, ne pa krasna punčka kot je bila. Pa čim hujši je bil, tem bolj je visela na njem. On bi jo lahko pretepel, da bi bila višnjeva in črna, — če ni tega tudi storil, — ona bi ga za to poljubila. Ha, ha, strašno je, kakšen morj biti človek, če obesi svoje srce na drugo. Nato pa se je je naveličal in pričel se je izogibati deklice. Svoje misli je namreč obrnil na neko drugo in gospodična Ermegaard je stokala in se jokala ter bi skoro skoprnela žalosti. — Vodila je strašno žalostno življenje. Konečno pa ni mogla tega nadalje prestajati. Govori se, da je videla Sti Hoega jahati mimo njene hiše. Planila je ven ter letela za njim ter šla ob njegovem konju celo miljo daleč, ne da bi on le za korak ustavil konja ali za trenutek poslušal njene prošnje in njena rotnenja. On je jahal vedno naprej, samo da se izbeži njene družbe. Tega ona ni mogla prenesti in vzela je smrten strup ter obenem pisala na Sti Hoega, da je stori-

la to radi njega. Sedaj ga ne bo nikdar več nadlegovala, a ga želi še enkrat videti, predno umrje.

— In potem?

— Da, Bog ve, če je res tako, kot pravijo ljudje, a če je, je on najpodlejša duša, na katero čakajo muke pekla. Nato ji je on odgovoril, je pisal nazaj, da bi bil najboljši protistrup, ki bi ji mogel vrniti zdravje, njegova ljubezen, da pa ni v njegovi moči, dati ji svojo ljubezen. Slišal da pa je, da sta mleko in česenj tudi dobro protisredstvo ter ji nasvetoval, naj vzame to. Da, to je odgovoril in kaj pravite k temu? Ali si je mogoče misliti kaj bolj nesramnega?

— In gospodična Ermegaard?

— Gospodična Ermegaard?

— Da, ona!

— No, ni bila njegova krivda, a ona je vzela premalo strupa, da bi umrla na tem, a postala je zelo bolna in slaba, da je skoro umrla.

— Uboga ovčica! — je rekla Marija ter se smejala.

(Nadaljuje se).

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika.

Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno postreženi.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠLJITE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenci in državljani o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolaevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friederik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotako: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Stajerski pisatelj Peter Kosger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo s naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vsa kulturna jezika, da bi jo imela vsaka knjigarna, da bo je tudi v Solah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Mart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jihi spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne morem dovolj knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom ponudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli po križemsvet in učili vse narode....

Financijski minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebnih knjig opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 60 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDruženih Državah. — NAROČITE SE NANJ!

HASSANILIS.

Cenjenim naročnikom v Utah, Colorado in New Mexico sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročila in izdajati tozadevna potrdila. Upravišтво "Glas Naroda"

Prosti nasvet in informacije priseljencem.

"Will Marston of Industrial and Immigration" za države New York varuje in pomaga priseljencem, ki se bili osepeljenci, opepa ali s katerimi se je slabše ravna.

Bresplašno se daje nasvete pri seljenjem, kateri so bili osepeljenci, opepa ali s katerimi se je slabše ravna. Daje se informacije v naravnih naseljih zadevah: kako postati državljan, kjer se oglasiti za državljanke lastine.

Morodniki naj bi se sestali s priseljenci na Ellis Islandu ali pri Barge Office.

DEPARTMENT OF LABOR
BUREAU OF INDUSTRIAL AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New York: 80 West 39th St., odprt vsaki dan od 9. ure jutraj do 5. popoldne in v večje kvartir od 8. do 12. ure.

POZOR KOJAKI!

Najbolj znano in cenjeno na svetu je kaka in moške kake, kakor tudi za moške brke in brado. Ako se radi to mesto, zra- stejo v 6 tednih krasni, gosti in dolgi lasje, kakor tudi moškimi krasni brke in brado in nebo- do odpadli. Kermitizem, kostol ali trganje v rokah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odstranijo, rane, opekline, bole, ture, krate in grizle, potne noge, kurje oči, bradavice, omešane v par dneh popolnoma odstranijo. Kdor bi moja zdravila brez nenehne rabi, mu jamčim na \$5.00. Pišite takoj po cenik in knjižico, pošljena zastonj.

JAKOB WANDER,

100 E. 94th St., Cleveland, Ohio.

KOJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonij- skih posestev vseh velesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

na 90th straneh in vsaka stran je 10 1/2 pri 18 1/2 palca velika.

Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

Obsega devet raznih zemljevidov

na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.

Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se v njih lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število prebivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov in mi vam takoj odpošljemo zaželeni atlas. Pri večjem odjema damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

ZASTONJ deset (10) HASSAN kuponov (IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se ga predloži skupno s devetdesetimi (90) ali več resnimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kateri na 10 HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Združenih držav in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalmacije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15 centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije, Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepiral, da dospejo denarne pošiljlatve tudi sedaj zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potrebujejo pošiljlatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom in znancem v staro domovino.

100 K velja sedaj \$15.50 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.